

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

**ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҒЫЛЫМЫ ЖӘНЕ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ**

**НАУКА И ИННОВАЦИОННАЯ
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КАЗАХСТАНА
2004-2008**

**Статистикалық жинақ
Статистический сборник**

Астана 2009

«Қазақстанның ғылымы және инновациялық қызметі»	«Наука и инновационная деятельность Казахстана»
Статистикалық жинақ / Астана, 2009 - 90 б.	Статистический сборник / Астана, 2009 - 90 с.
Редакциясын басқарған Ж.Омаров	Под редакцией Ж.Омарова

010000, Астана қаласы Орынбор көшесі 8, 2 үй Министрліктер үйі, 4 кіреберіс Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі	010000, г.Астана ул. Орынбор 8, дом 2 Дом Министерств, 4 подъезд Агентство Республики Казахстан по статистике
8 (7172) 749295 телефоны 8 (7172) 749509 телефон-факсы Жинақ Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің www.stat.gov.kz веб порталынан алуға болады.	Телефон 8 (7172) 749295 Телефон-факс 8 (7172) 749509 Сборник доступен на веб-портале Агентства Республики Казахстан по статистике www.stat.gov.kz .

Шартты белгілер:

құбылыс жоқ « - »
статистикалық деректер жоқ «...»
құбылыс орын алған, бірақ оның шамасы тиісті өлшем бірлігінде дөңгелектеуге келмейді «0,0»

Условные обозначения:

явление отсутствует « - »
статистические данные «...»
отсутствуют «...»
явление происходило, но величина его округляется соответствующую единицу измерения «0,0»

ББК. 60.6
Р31
P0702000000/00(05)-03
ISBN 9965-9315-2-6

© Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі, 2009

Алғы сөз

Қазіргі кезде ғылыми қызметтің дамуында жаңа кезең байқалады, ол іргелі және қолданбалы зерттеулерді қаржыландырудың жыл сайынғы өсуімен, жеке секторлар арқылы ғылыми интеграцияларды ынталандыру есебінен жаңа енгізілімдерді игеруді жеделдетумен, инновациялық қызметтің дамуына жан-жақты қолдау көрсетумен, зәру экономикалық және әлеуметтік міндеттерді шешуде ғылыми-техникалық әлуатті бағдарлаумен сипатталады.

Экономикалық қатынастардың жалпы жүйесінде инновациялық қызметке маңызды рөл бөлінеді, себебі оның соңғы нәтижелері болатын - өндірістің тиімді артуымен, еңбек өнімділігі мен капиталдың өсуімен, жоғары технологиялық өнімдердің көлемімен елдің экономикалық қуаты айқындалады.

Осы статистикалық жинақта Қазақстанның ғылыми және инновациялық әлуетінің жай-күні мен дамуы туралы ақпарат бар.

Жинақта зерттеулер мен әзірлемелерді атқаратын ұйымдардың саны, персоналдардың саны, зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, кәсіпорын қызметтерінің инновациялық нәтижелері мен өнеркәсіптің жеке объектілерін тіркеу туралы деректер, алдыңғы қатарлы өндірістік технологияларды құру және пайдалану туралы мәліметтер бар. Жинақты дайындау кезінде мемлекеттік статистика органдарының статистикалық байқаулар жүргізу жолымен заңды тұлғалардан, үй шаруашылықтарын тексеруден, сондай-ақ Ұлттық зияткерлік меншік институтынан алынған деректер пайдаланылған.

Предисловие

В настоящее время наблюдается новый этап в развитии научной деятельности, который характеризуется ежегодным увеличением финансирования фундаментальных и прикладных исследований, ускоренным освоением нововведений за счет стимулирования интеграции науки с частным сектором, всемерное содействие развитию инновационной деятельности, ориентация научно-технического потенциала на решение насущных экономических и социальных задач.

В общей системе экономических отношений инновационной деятельности отводится ключевая роль, так как ее конечными результатами – повышение эффективности производства, ростом производительности труда и капитала, объемом высокотехнологичной продукции – определяется экономическая мощь страны.

Настоящий статистический сборник, содержит информацию о состоянии и развитии научного и инновационного потенциала Казахстана.

В сборнике представлены сведения о числе организаций, выполнявших исследования и разработки, численности персонала, внутренних затратах на исследования и разработки, результаты инновационной деятельности предприятий, данные о регистрации объектов промышленной собственности, создании и использовании передовых производственных технологий. При подготовке сборника использованы данные, полученные органами государственной статистики от юридических лиц путем проведения статистического наблюдения,

Қысқаша әдіснамалық
түсініктемелер жеке бөлімде
келтірілген.

2004-2008 жылдардағы ақпарат
Қазақстан Республикасы бойынша
тұтастай және облыстар бойынша
кейінгі бөлімдерде жарияланады:

- ғылым;
- инновациялық қызмет.

обследования домашних хозяйств,
а также данные Национального
института интеллектуальной
собственности.

Краткие методологические
комментарии приведены в отдельном
разделе.

Информация публикуется по
Республике Казахстан в целом и
по областям за 2004-2008 годы по
следующим разделам:

- наука;
- инновационная деятельность.

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательно ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

Мазмұны Содержание

1. Ғылымның жағдайы мен дамуының негізгі көрсеткіштері	
Основные показатели состояния и развития науки	10
2. Ғылыми-техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар	
Организации, осуществляющие научно-техническую деятельность	11
2.1 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	
Количество организаций, выполняющих исследования и разработки.....	12
2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді рындайтын ұйымдар саны	
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности	13
2.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности	14
2.4 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям	15
3. Ғылым кадрлары	
Кадры науки	16
3.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками	16
3.2 Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по формам собственности организаций.....	17
3.3 Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по областям	18
3.4 2008 жылы персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям персонала и типам организаций в 2008 году	18
3.5 Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций	22
3.6 Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности.....	25
3.7 Білім деңгейі бойынша зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал саны	
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по уровню образования	27
3.8 Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны	

Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности.....	28
3.9 Жынысы мен жас топтары бойынша зерттеушілер саны Численность исследователей по полу и возрастным группам	30
3.10 Ғылым салалары бойынша зерттеушілер саны Численность исследователей по областям науки.....	32
3.11 Зерттеуші әйелдер саны Численность женщин - исследователей	33
4. Материалдық-техникалық база	
Материально-техническая база	34
4.1 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок.....	34
4.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности	35
4.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по формам собственности	36
4.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок.....	37
4.5 Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки»	38
4.6 Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтердің қолда бары Наличие нематериальных активов по видам экономической деятельности.....	38
5. Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру	
Выполнение научно-технических работ и финансирование науки	39
5.1 Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ.....	40
5.2 Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности	40
5.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки	42
5.5 Қаржыландыру көздері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың бөлінуі Распределение внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования	42
5.6 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности	43
5.7 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по областям	44

5.8	Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат.....	45
5.9	Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ.....	46
5.10	Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки	47
5.11	Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок	48
5.12	Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности	48
5.13	Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками	49
6.	Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелілігі	
	Результативность научных исследований и разработок.....	49
6.1	Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні* Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности.....	50
6.2	Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу* Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*	51
6.3	Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған ұйымдар саны Количество организаций, создавших новые технологии и объекты техники	52
6.4	Құрылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество созданных новых технологий и объектов техники.....	53
6.5	Жаңа технология мен техника объектілерін пайдаланған ұйымдар саны Количество организаций, использующих новые технологии и объекты техники	54
6.6	Пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество использованных новых технологий и объектов техники	54
7.	Инновациялар	
	Инновации	55
7.1	Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий	55
7.2	2008 жылы өнім өңдеуші кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий обрабатывающей продукции за 2008 год.....	56
7.3	Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий.....	58

7.4	Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях	59
7.5	Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий по формам собственности.....	61
7.6	Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств	63
7.7	Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств	64
7.8	Инновациялық өнім көлемі Объем инновационной продукции	64
7.9	Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера	66
7.10	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме производства промышленных предприятий.....	66
7.11	Өнеркәсіп кәсіпорындарының 2008 жылғы экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий в 2008 году.....	67
7.12	2008 жылы өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдері көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям в 2008 году.....	69
7.13	2008 жылы өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение реализованной инновационной продукции в 2008 году	70
7.14	Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы Структура затрат на технологические инновации	71
7.15	Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары Затраты на технологические инновации предприятий по областям	73
7.16	Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, меншік нысандары бойынша Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности	73
7.17	Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования	74
7.18	Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар Затраты на технологические инновации в промышленности	75

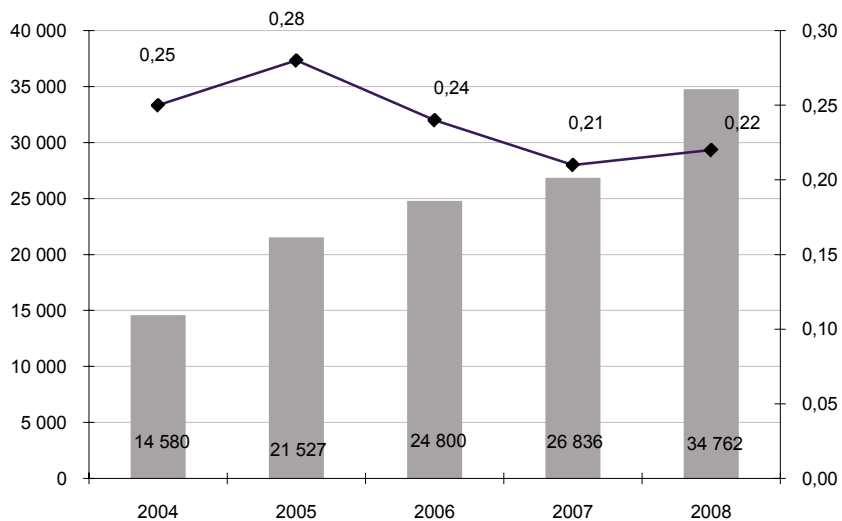
1. ҒЫЛЫМНЫҢ ЖАҒДАЙЫ МЕН ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ СОСТОЯНИЯ И РАЗВИТИЯ НАУКИ

	2004	2005	2006	2007	2008	
Жалпы ішкі өнім, млрд. теңге	5 870,1	7 590,6	10 213,7	12 849,8	16 052,9	Валовый внутренний продукт, млрд. тенге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар қолданыстағы бағада, млн. теңге	14 579,8	21 527,4	24 799,9	26 835,0	34 761,6	Внутренние затраты на исследования и разработки в действующих ценах, млн. тенге
жалпы ішкі өнімге пайызбен	0,25	0,28	0,24	0,21	0,22	в процентах к валовому внутреннему продукту
Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	295	390	437	438	421	Число организаций, выполнявших исследования и разработки
Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал саны (жыл соңына), адам	16 715	18 912	19 563	17 774	16 304	Численность персонала, занятого исследованиями и разработками (на конец года), человек
соның ішінде: зерттеушілер одан:	10 382	11 910	12 404	11 524	10 780	в том числе: исследователи из них:
ғылым докторлары	1 013	1 106	1 157	1 166	1 191	доктора наук
ғылым кандидаттары	2 740	3 018	3 147	3 058	2 861	кандидаты наук
Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын ұйымдардың негізгі қаражаттары, млн. теңге	12 396,6	14 584,2	19 247,7	18 782	19 177	Основные средства организаций занятых исследованиями и разработками, млн. тенге
Экономикалық қызмет түрлері бойынша жұмыспен қамтылғандардың орташа айлық атаулы жалақысы, теңге	34 946	41 512	51 400	64 108	81 810	Среднемесячная номинальная заработная плата занятых по видам экономической деятельности, тенге
Зерттеулер мен әзірлемелер Жоғары білім	25 534	30 312	36 007	45 557	50 877	Исследования и разработки Высшее образование

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

ЖІӨ -ге пайызбен; млн. теңге

в процентах к ВВП; млн. тенге

2. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР ОРГАНИЗАЦИИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

2.1 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Количество организаций, выполняющих исследования и разработки

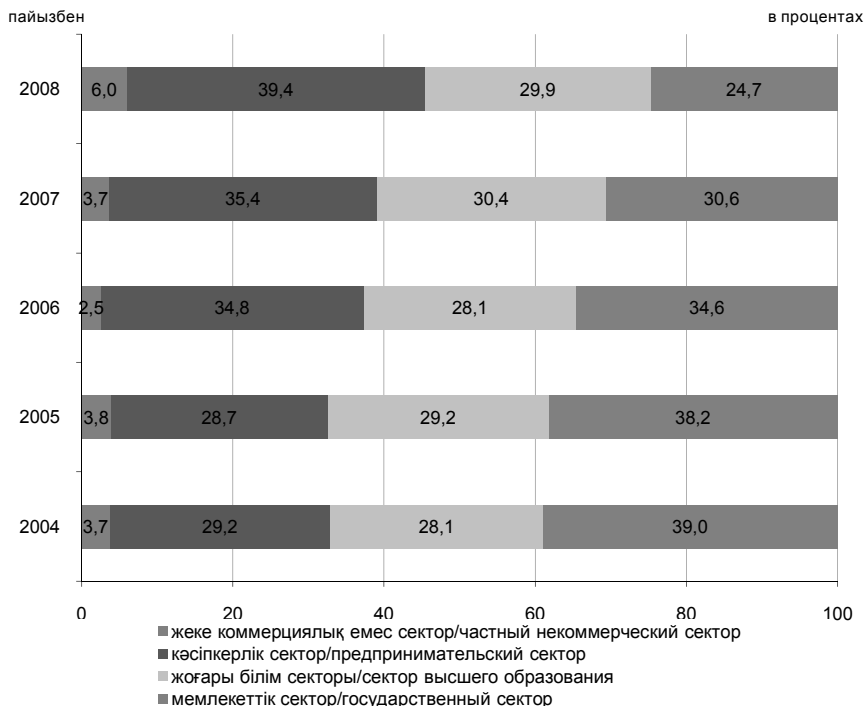
бірлік						единиц
	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	195	390	437	438	421	Всего
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	91	123	128	109	84	Организации республиканских министерств, ведомств
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	19	16	14	13	10	Организации системы Министерства образования и науки
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	4	9	7	8	5	Организации органов управления республики, областей, городов
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	1	1	2	4	5	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	50	78	92	97	89	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	32	34	30	33	34	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	1	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Жоғары білім секторы бойынша өзгелері	1	1	1	3	2	Прочие по сектору высшего образования
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	33	27	34	36	44	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	16	19	20	17	20	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации

	2004	2005	2006	2007	2008	
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	7	6	11	9	10	Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары Тәжірибелер жасалатын база	5	7	10	11	11	Промышленные предприятия
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	25	54	77	81	80	Опытная база предпринимательскому сектору
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	3	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	11	15	11	16	22	Прочие по частному некоммерческому сектору

2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді рындайтын ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности

бірлік	2004	2005	2006	2007	2008	единиц
Барлығы	295	390	437	438	421	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	115	149	151	134	104	государственный сектор
жоғары білім секторы	83	114	123	133	126	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	86	112	152	155	166	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор	11	15	11	16	25	частный некоммерческий сектор

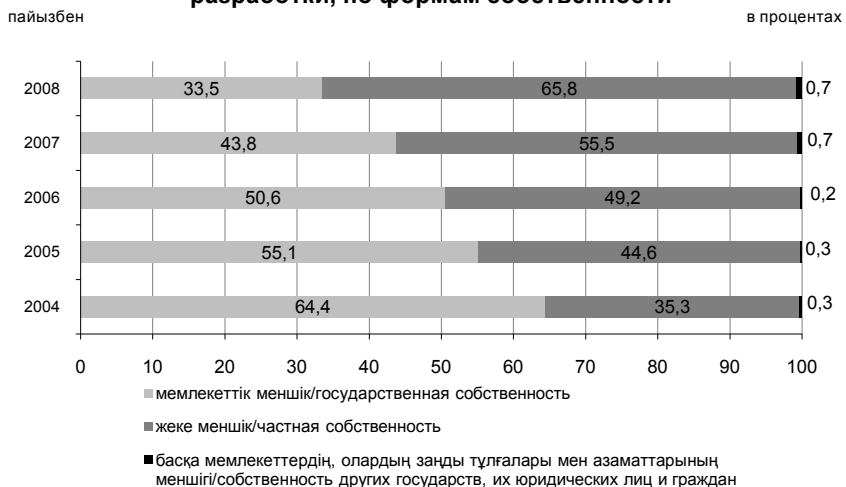
Зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдарды бөлу құрылымы
Структура распределения организаций, выполняющих исследования и разработки

2.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

бірлік	2004	2005	2006	2007	2008	единиц
Барлығы	295	390	437	438	421	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	190	215	221	192	141	государственная собственность
жеке меншік	104	174	215	243	277	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	1	1	1	3	3	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдарды бөлу
Распределение организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

2.4 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям

Бірлік	единиц				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	295	390	437	438	421
Ақмола	7	8	8	8	8
Ақтөбе	11	15	17	17	16
Алматы	6	8	9	14	12
Атырау	8	8	10	10	11
Батыс Қазақстан	8	11	13	16	10
Жамбыл	7	9	13	12	11
Қарағанды	43	51	51	46	40
Қостанай	7	10	15	16	13
Қызылорда	5	7	6	6	7
Маңғыстау	3	4	6	7	7
Оңтүстік Қазақстан	9	15	14	15	11
Павлодар	5	10	12	12	11
Солтүстік Қазақстан	9	5	4	5	5
Шығыс Қазақстан	30	36	35	35	35
Астана қаласы	10	23	30	35	41
Алматы қаласы	127	170	194	184	183

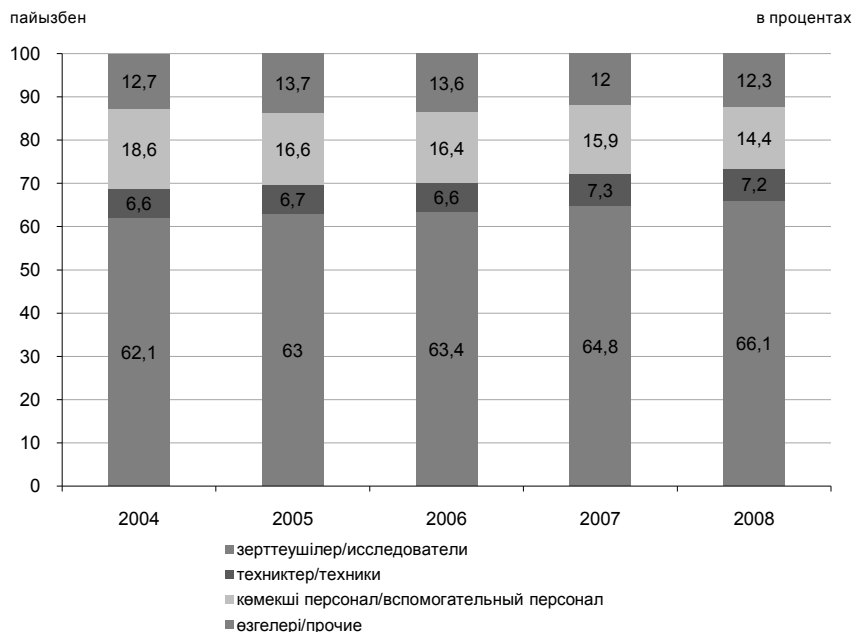
3. ҒЫЛЫМ КАДРЛАРЫ КАДРЫ НАУКИ

3.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками

адам		соның ішінде				человек
Персонал саны	зерттеушілер	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
						в том числе
Численность персонала	исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Барлығы						Всего
2004	16 715	10 382	1 102	3 112	2 119	2004
2005	18 912	11 910	1 270	3 133	2 599	2005
2006	19 563	12 404	1 281	3 214	2 664	2006
2007	17 774	11 524	1 290	2 824	2 136	2007
2008	16 304	10 780	1 166	2 349	2 009	2008
одан ғылыми дәрежесі барлары:						из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары						доктора наук
2004	1 013	1 013	...	1	...	2004
2005	1 106	1 106	2005
2006	1 157	1 157	2006
2007	1 166	1 166	2007
2008	1 191	1 191	2008
ғылым кандидаты						кандидата наук
2004	2 740	2 739	2004
2005	3 018	3 018	2005
2006	3 147	3 147	2006
2007	3 058	3 058	2007
2008	2 861	2 861	2008

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрылымы

Структура персонала, занятого исследованиями и разработками

3.2 Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны

Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по формам собственности организаций

адам	2004	2005	2006	2007	2008	человек
Барлығы	16 715	18 912	19 563	17 774	16 304	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	12 971	13 633	13 805	10 296	7 835	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	3 728	5 269	5 752	7 460	8 452	частная собственность других государств, их юридических лиц и граждан
	16	10	6	18	17	

3.3 Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны

Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по областям

адам	человек				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	16 715	18 912	19 563	17 774	16 304
Ақмола	659	591	579	468	559
Ақтөбе	564	654	659	532	335
Алматы	736	709	694	790	547
Атырау	633	631	654	681	633
Батыс Қазақстан	232	524	542	657	542
Жамбыл	341	378	459	417	414
Қарағанды	1 220	1 635	1 812	1 140	1 039
Қостанай	230	378	399	436	333
Қызылорда	71	115	96	72	74
Маңғыстау	604	741	822	801	841
Оңтүстік Қазақстан	324	425	427	353	259
Павлодар	56	205	197	187	181
Солтүстік Қазақстан	281	230	216	147	200
Шығыс Қазақстан	1 574	1 604	1 606	1 636	1 692
Астана қаласы	490	834	1 136	1 468	1 430
Алматы қаласы	8 700	9 258	9 265	7 989	7 225

3.4 2008 жылы персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны

Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям персонала и типам организаций в 2008 году

адам		человек				
Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
	зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
	специалисты-исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Барлығы	16 304	10 780	1 166	2 349	2 009	5 722 Всего

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	5 762	3 447	469	943	903	70	Организации республиканских министерств, ведомств
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	678	481	30	105	62	...	Организации системы Министерства образования и науки
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	128	112	...	11	5	...	Организации органов управления республики, областей, городов
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	36	20	8	1	7	...	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 403	1 976	120	235	72	5 648	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 895	1 378	99	237	181	...	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям

Жалғасы

Продолжение

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	4	4	4	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Жоғары білім бойынша өзгелері	526	289	69	110	58	...	Прочие по сектору высшего образования
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	2 458	1 480	164	336	478	...	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	562	364	45	74	79	...	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	141	81	23	26	11	...	Проектные и проектно-исследовательские организации
Өнеркәсіп кәсіпорындары	291	142	7	126	16	...	строительства
Тәжірибелер жасалатын база	32	8		11	13	...	Промышленные предприятия
							Опытная база

	Персоналы	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	1 041	757	100	72	112	Прочие по предпринимательскому сектору	
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	73	51	3	19	...	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации	
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	274	190	29	43	12	Прочие по частному некоммерческому сектору	

3.5 Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны

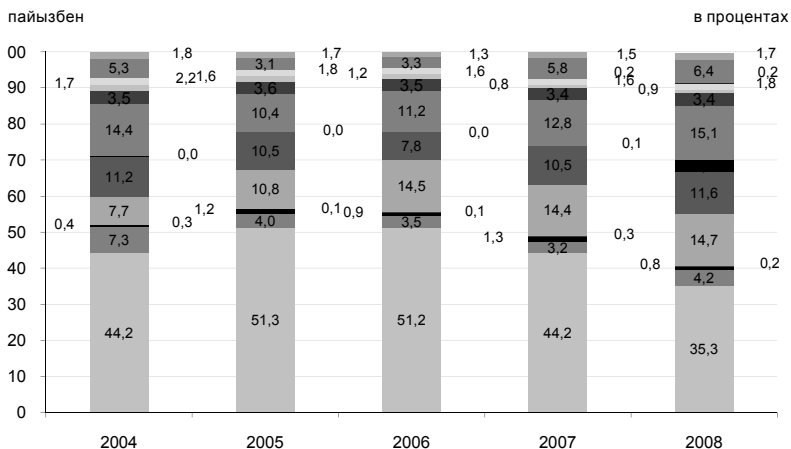
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций

адам						человек
	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	16 715	18 912	19 563	17 774	16 304	Всего
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	7 396	9 699	10 019	7 858	5 762	Организации республиканских министерств, ведомств
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	1 212	752	677	564	678	Организации системы Министерства образования и науки
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	67	230	175	234	128	Организации органов управления республики, областей, городов
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	46	10	14	50	36	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	1 290	2 042	2 837	2 551	2 403	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 872	1 988	1 523	1 873	1 895	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	4	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Жоғары білім секторы бойынша өзгелері	5	5	2	13	526	Прочие по сектору высшего образования
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	2 411	1 968	2 187	2 268	2 458	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	585	678	692	609	562	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации

	2004	2005	2006	2007	2008	
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	288	294	230	144	141	Проектные и проектно-изыскательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары	360	344	306	277	291	Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база				33	32	Опытная база
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	887	585	645	1 031	1 041	Прочие по предпринимательскому сектору
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	73	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	296	317	256	269	274	Прочие по частному некоммерческому сектору

Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санының құрылымы

Структура численности персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций

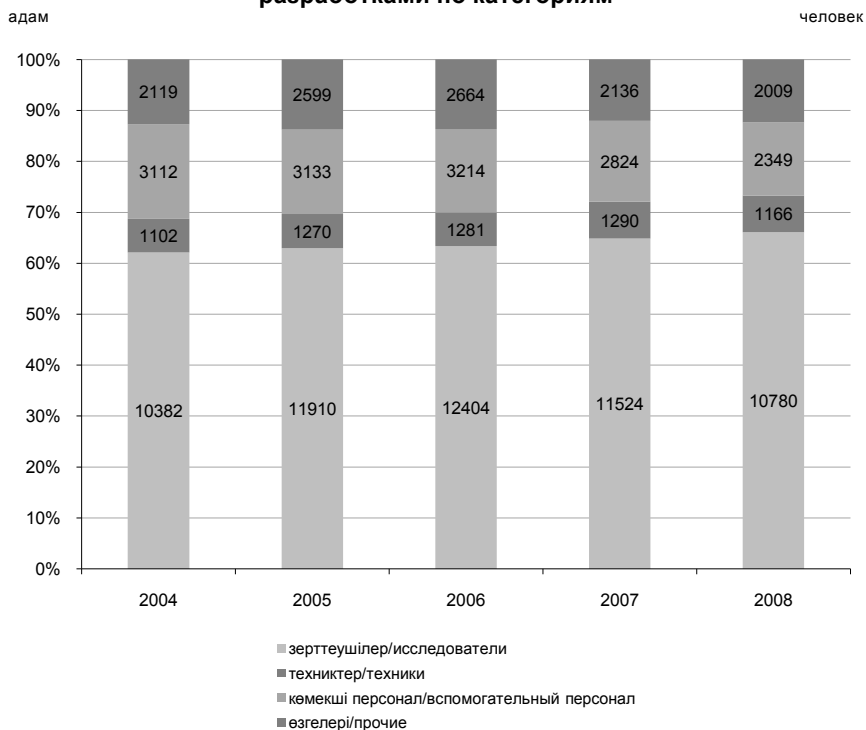

- республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары/организации республиканских министерств, ведомств
- білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары/организации системы Министерства образования и науки
- республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары/организации органов управления республики, областей, городов
- жергілікті басқару органдарының ұйымдары/организации местных органов управления
- университеттер мен басқа жоғары оқу орындары/университеты и другие высшие учебные заведения
- жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)/научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
- жоғары білім секторы бойынша өзгелері/прочие по сектору высшего образования
- салалық ғылыми-зерттеу институттары/отраслевые научно-исследовательские институты
- конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар/конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
- құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары/проектные и проектно-изыскательские организации строительства
- өнеркәсіп кәсіпорындары/промышленные предприятия
- тәжірибелер жасалатын база/опытная база
- кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері/прочие по предпринимательскому сектору
- жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері/прочие по частному некоммерческому сектору

3.6 Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности

адам	2004	2005	2006	2007	2008	человек
Барлығы	16 715	18 912	19 563	17 774	16 304	Всего
зерттеушілер	10 382	11 910	12 404	11 524	10 780	исследователи
техниктер	1 102	1 270	1 281	1 290	1 166	техники
көмекші персонал	3 112	3 133	3 214	2 824	2 349	вспомогательный персонал
өзгелері	2 119	2 599	2 664	2 136	2 009	прочие
соның ішінде қызмет секторлары бойынша:						в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	8 730	10 691	10 885	8 706	6 604	государственный сектор
зерттеушілер	5 176	6 284	6 503	5 160	4 060	исследователи
техниктер	630	824	700	673	507	техники
көмекші персонал	1 744	1 957	1 995	1 589	1 060	вспомогательный персонал
өзгелері	1 180	1 626	1 687	1 284	977	прочие
жоғары білім секторы	3 167	4 035	4 362	4 437	4 828	сектор высшего образования
зерттеушілер	2 400	2 949	3 138	3 301	3 647	исследователи
техниктер	132	199	285	283	288	техники
көмекші персонал	434	494	501	523	582	вспомогательный персонал
өзгелері	201	393	438	330	311	прочие
кәсіпкерлік сектор	4 522	3 869	4 060	4 362	4 525	предпринимательский сектор
зерттеушілер	2 570	2 435	2 571	2 867	2 832	исследователи
техниктер	322	228	276	309	339	техники
көмекші персонал	912	649	700	689	645	вспомогательный персонал
өзгелері	718	557	513	497	709	прочие
жеке коммерциялық емес сектор	296	317	256	269	347	частный некоммерческий сектор
зерттеушілер	236	242	192	196	241	исследователи
техниктер	18	19	20	25	32	техники
көмекші персонал	22	33	18	23	62	вспомогательный персонал
өзгелері	20	23	26	25	12	прочие

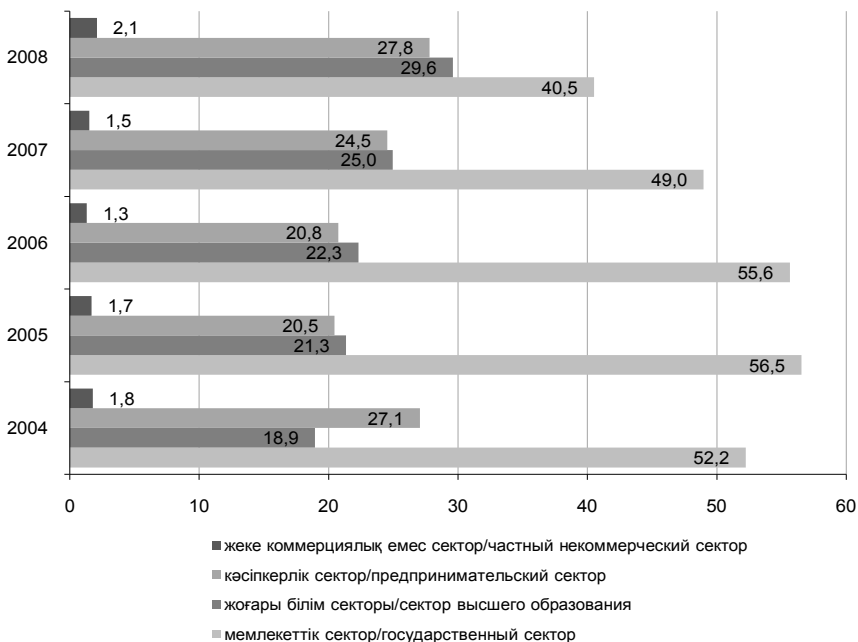
Санаттары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санын бөлу
Распределение численности персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям

**Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен
айналысатын персонал санын бөлу**
**Распределение численности персонала, занятого исследованиями
и разработками по секторам деятельности**

пайызбен

в процентах

**3.7 Білім деңгейі бойынша зерттеулер мен әзірлемелермен
айналысатын персонал саны**
**Численность персонала, занятого исследованиями и разработками,
по уровню образования**

адам

человек

Барлығы	соның ішінде білім деңгейі бойынша			өзгелері
	жоғары кәсіптік	орта кәсіптік	өзгелері	
Всего	в том числе имеют образование			прочее
	высшее профес- сиональное	среднее профес- сиональное	прочее	

**Зерттеулермен
және
әзірлемелермен
айналысатын
персонал**

**Персонал, занятый
исследованиями и
разработками**

2004 16 715 12 309 1 939 2 467 2004

Жалғасы

Продолжение

	Барлығы	соның ішінде білім деңгейі бойынша			
		жоғары кәсіптік	орта кәсіптік	өзгелері	
	Всего	в том числе имеют образование			
высшее профес- сиональное		среднее профес- сиональное	прочее		
2005	18 912	14 222	2 237	2 453	2005
2006	19 563	14 969	2 221	2 373	2006
2007	17 774	13 872	1 965	1 937	2007
2008	16 304	13 036	1 821	1 447	2008
соның ішінде:					в том числе:
зерттеушілер					исследователи
2004	10 382	10 382	2004
2005	11 910	11 910	2005
2006	12 404	12 404	2006
2007	11 524	11 524	2007
2008	10 780	10 780	2008
техниктер					техники
2004	1 102	288	588	226	2004
2005	1 270	366	688	216	2005
2006	1 281	453	592	236	2006
2007	1 290	492	622	176	2007
2008	1 166	482	555	129	2008
көмекші персонал					вспомогательный персонал
2004	3 112	996	907	1 209	2004
2005	3 133	1 091	999	1 043	2005
2006	3 214	1 204	1 036	974	2006
2007	2 824	1 093	907	824	2007
2008	2 349	1 030	744	575	2008
өзгелері					прочие
2004	2 119	643	444	1 032	2004
2005	2 599	855	550	1 194	2005
2006	2 664	908	593	1 163	2006
2007	2 136	763	436	937	2007
2008	2 009	744	522	743	2008

3.8 Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны
Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности

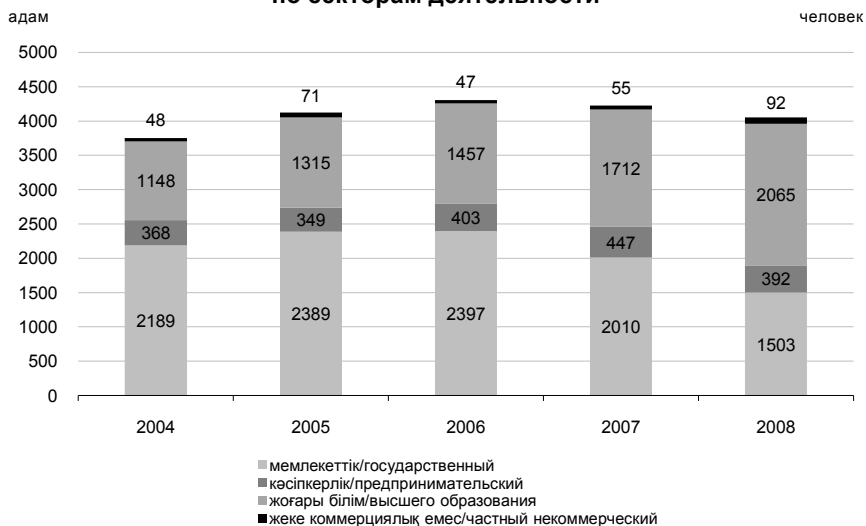
адам

человек

	Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	соның ішінде		Всего
		Ғылым докторлары	Ғылым кандидаттары	
	Исследователи с учеными степенями	в том числе		
доктора наук		кандидата наук		
Барлығы				
2004	3 753	1 013	2 740	2004
2005	4 124	1 106	3 018	2005

	Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	соның ішінде		
		ғылым докторлары	ғылым кандидаттары	
		в том числе		
	Исследователи с учеными степенями	доктора наук	кандидата наук	
2006	4 304	1 157	3 147	2006
2007	4 224	1 166	3 058	2007
2008	4 052	1 191	2 861	2008
соның ішінде қызмет секторлары бойынша:				в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік				государственный
2004	2 189	592	1 597	2004
2005	2 389	647	1 742	2005
2006	2 397	689	1 708	2006
2007	2 010	572	1 438	2007
2008	1 503	458	1 045	2008
кәсіпкерлік				предпринимательский
2004	368	79	289	2004
2005	349	78	271	2005
2006	403	94	309	2006
2007	447	114	333	2007
2008	392	95	297	2008
жоғары білім				высшего образования
2004	1 148	331	817	2004
2005	1 315	360	955	2005
2006	1 457	361	1 096	2006
2007	1 712	465	1 247	2007
2008	2 065	603	1 462	2008
жеке коммерциялық емес				частный некоммерческий
2004	48	11	37	2004
2005	71	21	50	2005
2006	47	13	34	2006
2007	55	15	40	2007
2008	92	35	57	2008

Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілердің қызмет секторлары бойынша саны
Численность исследователей с учеными степенями по секторам деятельности

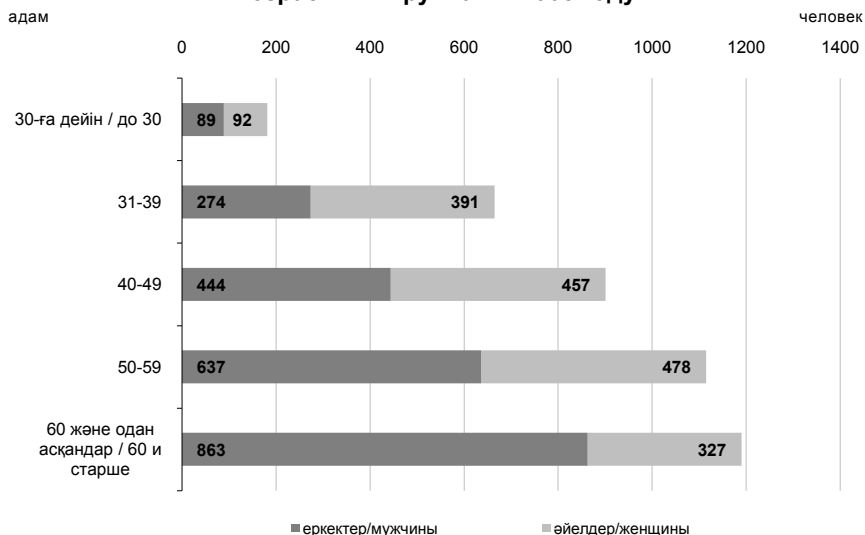
3.9 Жынысы мен жас топтары бойынша зерттеушілер саны
Численность исследователей по полу и возрастным группам

	Барлық зерттеушілер	одан ғылыми дәрежесі барлары				Всего
		ғылым докторлары		ғылым кандидаттары		
		еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер	
		из них имеют ученую степень				
Исследователи, всего	доктора наук		кандидата наук			
	мужчины	женщины	мужчины	женщины		
Барлығы						
2004	10 382	799	214	1 518	1 222	2004
2005	11 910	861	245	1 640	1 378	2005
2006	12 404	887	270	1 690	1 457	2006
2007	11 524	873	293	1 554	1 504	2007
2008	10 780	886	305	1 421	1 440	2008
одан мына жастағы, жасы:						из них в возрасте, лет:
30-ға дейін						до 30
2004	2 143	92	73	2004
2005	2 635	...	1	59	77	2005
2006	2 721	60	74	2006
2007	2 404	73	76	2007
2008	2 396	5	...	84	92	2008

	Барлық зерттеушілер	одан ғылыми дәрежесі барлары				
		ғылым докторлары		ғылым кандидаттары		
		еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер	
		из них имеют ученую степень				
Исследователи, всего	доктора наук		кандидата наук			
	мужчины	женщины	мужчины	женщины		
	31-39					
2004	1 995	10	2	259	271	2004
2005	2 323	15	7	270	328	2005
2006	2 379	15	8	293	369	2006
2007	2 266	15	9	275	369	2007
2008	2 135	35	23	239	368	2008
40-49						40-49
2004	2 523	135	51	393	399	2004
2005	2 824	134	65	416	433	2005
2006	2 823	109	62	426	435	2006
2007	2 517	106	62	374	441	2007
2008	2 240	118	53	326	404	2008
50-59						50-59
2004	2 381	264	88	462	353	2004
2005	2 575	294	94	500	399	2005
2006	2 787	327	114	498	391	2006
2007	2 648	292	120	434	379	2007
2008	2 301	266	126	371	352	2008
60 және одан асқандар						60 и старше
2004	1 340	390	73	312	126	2004
2005	1 553	418	78	395	141	2005
2006	1 694	436	86	413	188	2006
2007	1 689	460	102	398	239	2007
2008	1 708	462	103	401	224	2008

Жынысы мен жас топтары бойынша 2008 жылы ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны

Численность исследователей имеющих ученую степень по полу и возрастным группам в 2008 году

3.10 Ғылым салалары бойынша зерттеушілер саны

Численность исследователей по областям науки

	Человек						
	Жаратылыстану	Техника	Медицина	Ауыл шаруашылығы	Қоғамдық	Гуманитарлық	
адам	Естественные	Технические	Медицинские	Сельскохозяйственные	Общественные	Гуманитарные	
Зерттеушілер							Исследователи
2004	3 188	3 098	1 258	1 646	679	513	2004
2005	3 515	3 584	1 479	1 609	1 090	633	2005
2006	3 983	3 539	1 398	1 603	1 078	803	2006
2007	3 654	3 375	1 129	1 444	916	1 006	2007
2008	3 384	3 601	824	1 029	828	1 064	2008
одан ғылыми дәрежесі барлары:							из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары							доктора наук
2004	359	151	183	165	59	96	2004
2005	359	189	228	146	84	100	2005
2006	406	194	220	152	83	102	2006

Жалғасы

Продолжение

	Жаратылыстану	Техника	Медицина	Ауыл шаруашылығы	Қоғамдық	Гуманитарлық	
	Естественные	Технические	Медицинские	Сельскохозяйственные	Общественные	Гуманитарные	
2007	395	208	222	135	70	136	2007
2008	390	243	195	104	129	136	2008
ғылым кандидаттары							кандидата наук
2004	971	417	457	580	159	156	2004
2005	1 001	513	492	527	300	185	2005
2006	1 041	551	488	533	297	237	2006
2007	1 008	511	432	488	283	336	2007
2008	978	512	388	337	244	402	2008

3.11 Зерттеуші әйелдер саны Численность женщин - исследователей

адам

человек

	Жаратылыстану	Техника	Медицина	Ауыл шаруашылығы	Қоғамдық	Гуманитарлық	
	Естественные	Технические	Медицинские	Сельскохозяйственные	Общественные	Гуманитарные	
Зерттеуші - әйелдер							Женщины - исследователи
2004	1 759	1 298	649	684	406	221	2004
2005	1 960	1 570	875	620	668	320	2005
2006	2 047	1 598	746	676	635	438	2006
2007	2 036	1 546	647	583	589	586	2007
2008	1 873	1 596	507	462	469	619	2008
одан ғылыми дәрежесі барлары:							из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары							доктора наук
2004	83	20	51	23	15	22	2004
2005	76	24	83	11	25	26	2005
2006	89	22	84	13	31	31	2006
2007	100	21	91	13	27	41	2007
2008	100	30	84	7	44	40	2008
ғылым кандидаттары							кандидата наук
2004	549	112	202	180	92	87	2004
2005	539	133	290	147	161	108	2005
2006	532	180	281	169	165	130	2006
2007	557	165	266	165	153	198	2007
2008	548	183	227	102	151	229	2008

4. МАТЕРИАЛДЫҚ-ТЕХНИКАЛЫҚ БАЗА МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ БАЗА

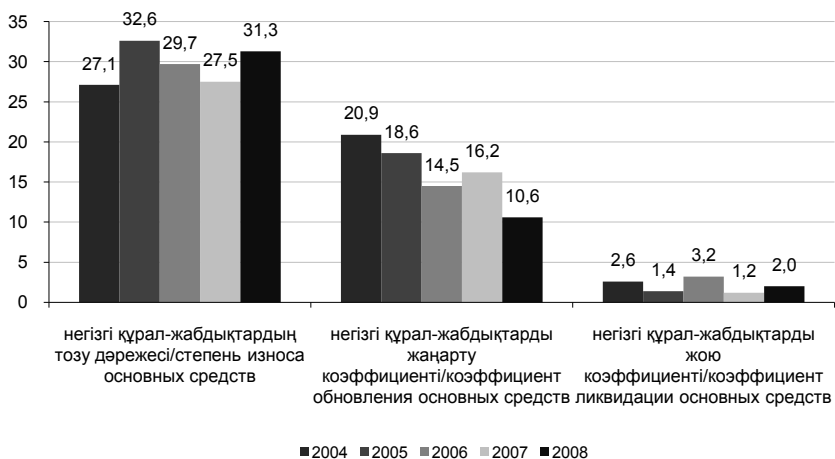
4.1 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок

	2004	2005	2006	2007	2008	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны, млн. теңге одан:						Среднегодовая стоимость основных средств, млн. тенге
машиналар мен жабдықтар	12 396,6	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	из них: машины и оборудование
Негізгі құрал-жабдықтардың тозу дәрежесі, %	27,1	32,6	29,7	27,5	31,3	Степень износа основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жаңарту коэффициенті, %	20,9	18,6	14,5	16,2	10,6	Коэффициент обновления основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жою коэффициенті, %	2,6	1,4	3,2	1,2	2,0	Коэффициент ликвидации основных средств, %

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар құрылымы Структура основных средств для исследований и разработок

пайызбен

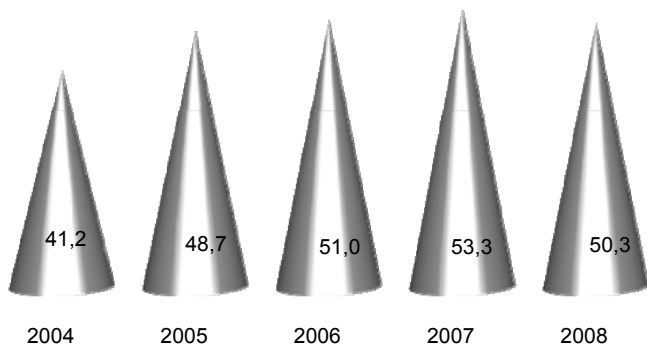
в процентах

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтардың құнындағы машиналар мен жабдықтардың үлес салмағы
Удельный вес машин и оборудования в стоимости основных средств для исследований и разработок

пайызбен

в процентах

4.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности

млн. теңге

млн. тенге

	2004	2005	2006	2007	2008	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны	12 396,6	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	Среднегодовая стоимость основных средств
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	5 014,5	9 064,7	12 776,3	10 903,2	8 014,7	государственный сектор
жоғары білім секторы	2 897	2 228,5	2 892,9	3 080,7	5 146,8	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	4 441,6	3 194,4	3 530,3	4 717,3	5 658,3	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор	43,5	96,6	48,2	80,7	356,9	частный некоммерческий сектор
одан:						из них:
машиналар мен жабдықтар	5 104,7	7 105,7	9 809,8	10 005,4	9 654,5	машины и оборудование
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	2 546,	5 054,8	7 224,5	7 068,5	4 784,8	государственный сектор
жоғары білім секторы	798	756,6	1 142,6	1 045,4	2 212,5	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	1 746,1	1 266,8	1 413,5	1 856,4	2 561,9	предпринимательский сектор

Жалғасы

Продолжение

	2004	2005	2006	2007	2008	
жеке коммерциялық емес сектор	14,4	27,5	29,2	35,1	95,3	частный некоммерческий сектор

4.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар

Основные средства для исследований и разработок по формам собственности

млн. теңге

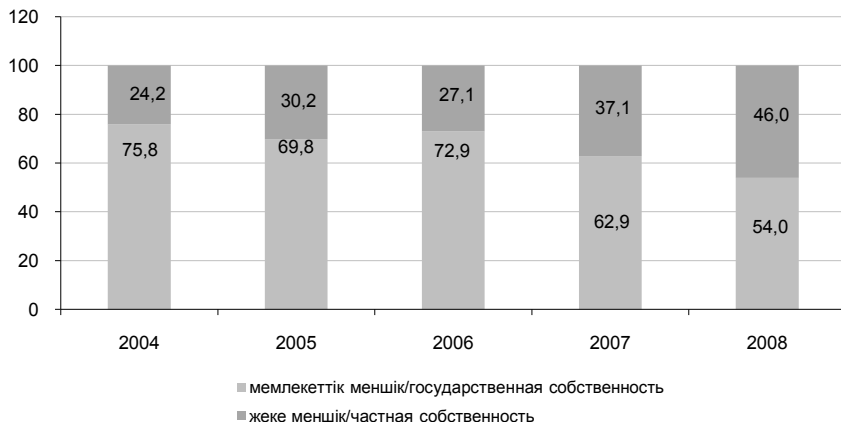
млн. тенге

	2004	2005	2006	2007	2008	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны	12 396,6	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7	Среднегодовая стоимость основных средств
соның ішінде меншік нысандары бойынша:						в том числе по формам собственности:
мемлекеттік меншік	9 400,4	10 174,1	14 037,5	11 810,7	10 352,3	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	2 995,7	4 408,7	5 208,3	6 965,5	8 822,4	частная собственность
одан: машиналар мен жабдықтар	0,5	1,4	1,9	5,7	2,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан из них: машины и оборудование
соның ішінде меншік нысандары бойынша:						в том числе по формам собственности:
мемлекеттік меншік	3 959,6	4 907,7	8 076,0	6 707,9	5 205,3	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	1 145,0	2 197,9	1 732,0	3 294,6	4 447,2	частная собственность
	0,0	0,1	1,8	2,9	2,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар құрылымы
Структура основных средств исследований и разработок по формам собственности

пайызбен

в процентах

4.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар
Основные средства для исследований и разработок

млн. теңге

млн. тенге

	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	12 396,6	14 584,2	19 247,7	18 781,9	19 176,7
Ақмола	320,1	299,0	187,8	236,5	121,6
Ақтөбе	10,5	206,1	395,4	395,0	476,9
Алматы	252,2	390,6	812,8	423,5	339,4
Атырау	485,1	666,2	604,6	618,9	793,0
Батыс Қазақстан	120,7	147,6	168,2	212,9	386,3
Жамбыл	180,6	199,8	240,4	463,0	405,4
Қарағанды	470,3	708,0	804,1	788,9	1 097,9
Қостанай	89,8	96,5	124,1	168,4	164,8
Қызылорда	21,9	53,0	35,0	58,5	78,9
Маңғыстау	973,4	1 018,8	901,4	889,3	768,0
Оңтүстік Қазақстан	211,8	418,6	539,2	823,4	494,7
Павлодар	737,9	254,0	495,2	477,3	477,3
Солтүстік Қазақстан	69,3	37,2	94,7	88,5	60,3
Шығыс Қазақстан	2 336,0	2 477,4	2 372,1	2 524,2	2 808,9
Астана қаласы	526,4	727,4	1 568,5	1 971,5	1 914,8
Алматы қаласы	5 590,6	6 884,0	9 904,2	8 642,1	8 788,5

4.5 Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар
Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки»

	по фактической стоимости, млн. тенге					
	2004	2005	2006	2007	2008	
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар, барлығы одан:	9 625,0	11 532,0	13 382	15 448	17 778	Инвестиции в основной капитал, всего
құрылыс-монтаж жұмыстары	2 895,0	4 247,0	4 177	6 888	10 146	из них: строительно-монтажные работы
жабдық	4 432,0	5 284,0	6 072	6 555	7 375	оборудование
Инвестицияның жалпы көлеміндегі үлес салмағы, %	0,56	0,48	0,47	0,46	0,42	Удельный вес в общем объеме инвестиций, %

4.6 Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтердің қолда бары
Наличие нематериальных активов по видам экономической деятельности

	млн. тенге					
	Жыл соңына материалдық емес активтердің қолда бары					
	Наличие нематериальных активов на конец года					
	2004	2005	2006	2007	2008	
Материалдық емес активтер, барлығы одан:	125 044,2	201 089,4	241 247,4	295 902,9	341 475,5	Нематериальные активы, всего
Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету, барлығы	28 650,5	41 595,7	58 760,7	80 422,1	96 095,8	из них: компьютерное программное обеспечение, всего
экономикалық қызмет түрлері бойынша:						по видам экономической деятельности:
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	34,0	43,9	45,8	60,0	178,1	сельское хозяйство
кен өндіру өнеркәсібі	7 622,8	9 612,8	15 133,1	13 189,4	14 015,0	промышленность горнодобывающая
өңдеу өнеркәсібі	4 221,7	5 205,5	7 376,3	4 982,2	7 300,0	обработывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	2 757,7	3 755,4	5 911,7	6 241,7	4 741,3	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
құрылыс	643,5	651,9	1 845,1	1 965,5	1 971,7	строительство
	302,8	233,9	867,0	633,1	722,4	

	Жыл соңына материалдық емес активтердің қолда бары					
	Наличие нематериальных активов на конец года					
	2004	2005	2006	2007	2008	
Лицензиялық келісімдер, барлығы	17 661,2	22 579,6	25 332,4	33 867,5	47 004,1	Лицензионные соглашения, всего
экономикалық қызмет түрлері бойынша:						по видам экономической деятельности:
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп кен өндіру өнеркәсібі	0,3	2,7	3,0	3,0	3,0	сельское хозяйство
өңдеу өнеркәсібі	4 768,1	8 784,5	8 851,6	11 975,5	11 792,8	промышленность горнодобывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	2 750,3	6 668,6	6 327,3	9 657,7	10 133,3	обрабатывающая промышленность
Патенттер, барлығы	2 000,4	2 091,1	2 212,5	1 962,6	1 260,0	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
экономикалық қызмет түрлері бойынша:						строительство
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп кен өндіру өнеркәсібі	17,4	24,8	311,8	355,2	399,9	Патенты, всего
өңдеу өнеркәсібі	33,9	50,5	55,2	61,0	50,6	по видам экономической деятельности:
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	854,0	548,8	381,1	457,1	451,0	сельское хозяйство
өңдеу өнеркәсібі	2,8	10,8	8,6	11,0	12,3	хозяйство
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	578,4	26,6	20,6	29,5	111,8	промышленность горнодобывающая промышленность
өңдеу өнеркәсібі	13,6	18,8	16,5	16,4	18,5	обрабатывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	564,8	7,8	2,3	13,1	93,3	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
өңдеу өнеркәсібі	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	строительство
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	0,4	154,2	0,0	0,0	0,0	

5. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫҢ ОРЫНДАЛУЫ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ВЫПОЛНЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ И ФИНАНСИРОВАНИЕ НАУКИ

5.1 Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ

млн. теңге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. теңге
Орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі, барлығы	18 549,5	29 591,3	35 571,6	37 041,8	49 778,7	Объем выполненных научно-технических работ, всего
соның ішінде:						в том числе:
зерттеулер мен әзірлемелер	16 402,6	27 450,9	33 057,1	32 220,2	40 172,5	исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	2 146,9	2 140,4	2 514,5	4 821,6	9 606,2	научно-технические услуги
одан:						из них:
өз күштерімен орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі	15 862,8	22 261,2	27 353,0	29 653,4	39 866,7	объем научно-технических работ, выполненных собственными силами
соның ішінде:						в том числе:
зерттеулер мен әзірлемелер	14 017,1	20 292,6	25 350,9	25 216,2	32 036,2	исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	1 845,7	1 968,6	2 002,1	4 437,2	7 830,5	научно-технические услуги

5.2 Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности

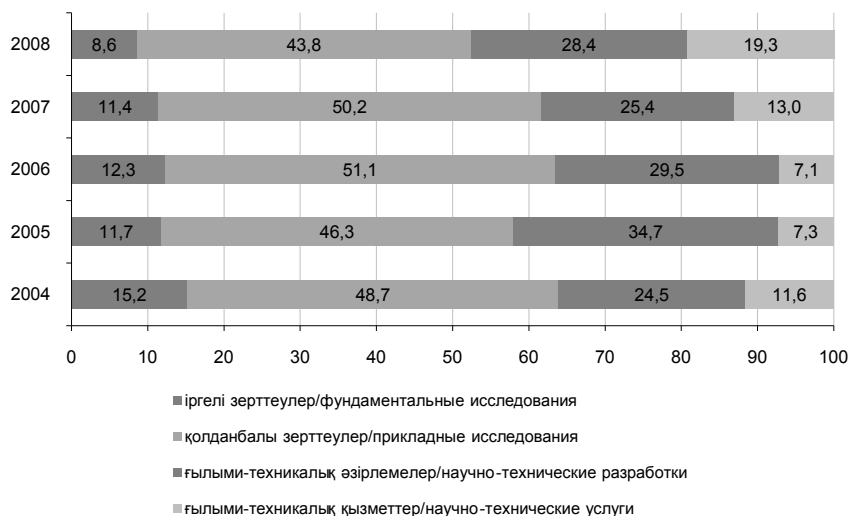
ғылыми-техникалық жұмыстардың жалпы көлеміне %-бен в % к общему объему научно-технических работ

	2004	2005	2006	2007	2008	
Іргелі зерттеулер	15,2	11,7	12,3	11,4	8,6	Фундаментальные исследования
Қолданбалы зерттеулер	48,7	46,3	51,1	50,2	43,8	Прикладные исследования
Ғылыми-техникалық әзірлемелер	24,5	34,7	29,5	25,4	28,4	Научно-технические разработки
Ғылыми-техникалық қызметтер	11,6	7,3	7,1	13,0	19,3	Научно-технические услуги

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалу құрылымы Структура выполнения научно-технических работ

пайызбен

в процентах

5.3 Облыстар бөлінісіндегі ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ в разрезе областей

млн. теңге	2004	2005	2006	2007	млн. теңге 2008
Қазақстан Республикасы	18 549,5	29 591,3	35 571,6	37 041,8	49 778,7
Ақмола	357,1	210,9	288,3	405,9	410,9
Ақтөбе	47,9	319,5	453,2	407,2	546,6
Алматы	346,3	329,6	296,7	588,6	1 278,5
Атырау	1 414,7	1 969,9	2 845,9	2 884,9	2 800,0
Батыс Қазақстан	155,6	209,7	173,8	263,5	238,6
Жамбыл	209,0	261,5	596,8	614,3	1 268,7
Қарағанды	1 135,8	1 270,6	1 456,9	1 262,6	1 329,5
Қостанай	139,2	163,3	183,5	221,0	228,5
Қызылорда	36,8	47,3	55,9	70,2	54,0
Маңғыстау	1 843,1	2 414,9	2 836,2	3 108,5	3 820,4
Оңтүстік Қазақстан	147,7	371,1	254,6	316,8	439,2
Павлодар	25,0	353,5	200,0	241,6	514,1
Солтүстік Қазақстан	161,3	71,4	76,1	86,8	150,2
Шығыс Қазақстан	4 192,1	4 536,7	5 689,2	6 309,6	7 749,4
Астана қаласы	355,8	4 657,0	5 019,9	5 619,8	9 818,8
Алматы қаласы	7 982,1	12 404,4	15 144,6	14 640,5	19 131,3

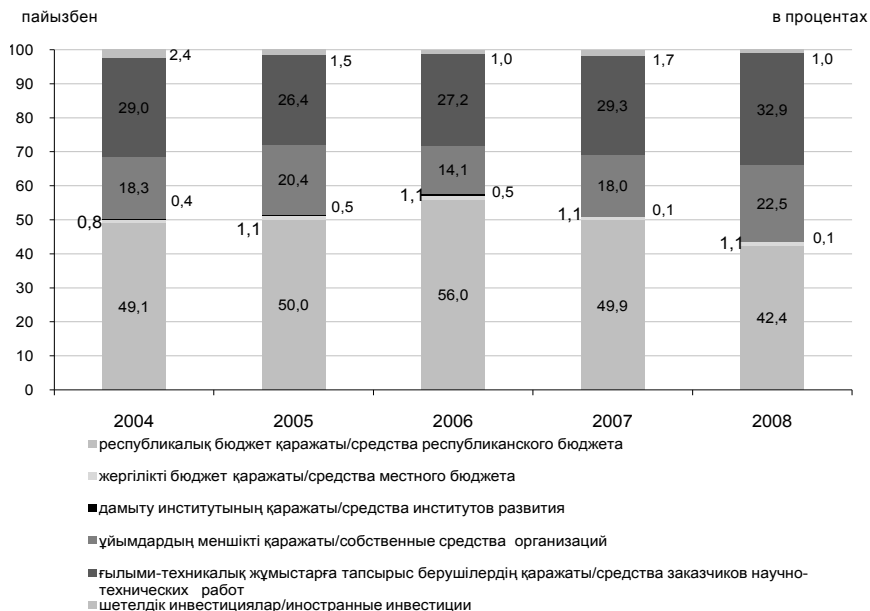
5.4 Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

млн. теңге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. теңге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	14 579,8	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
ағымдағы ішкі шығындар	13 863,3	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	внутренние текущие затраты
күрделі қаржы шығындары	716,5	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	капитальные затраты

5.5 Қаржыландыру көздері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың бөлінуі Распределение внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования

млн. теңге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. теңге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	14 579,8	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
республикалық бюджет қаражаты	7 161,8	10 768,7	13 885,3	13 387,4	14 747,7	средства республиканского бюджета
жергілікті бюджет қаражаты	122,1	246,9	279,7	287,2	389,3	средства местного бюджета
дамыту институтының қаражаты	55,4	99,7	128,8	20,0	40,0	средства институтов развития
ұйымдардың меншікті қаражаты	2 673,5	4 392,7	3 505,1	4 837,1	7 822,7	собственные средства организаций
ғылыми-техникалық жұмыстарға тапсырыс берушілердің қаражаты	4 223,7	5 688,0	6 747,9	7 855,6	11 429,7	средства заказчиков научно-технических работ
шетелдік инвестициялар	343,3	331,4	253,1	448,2	332,2	иностраннные инвестиции

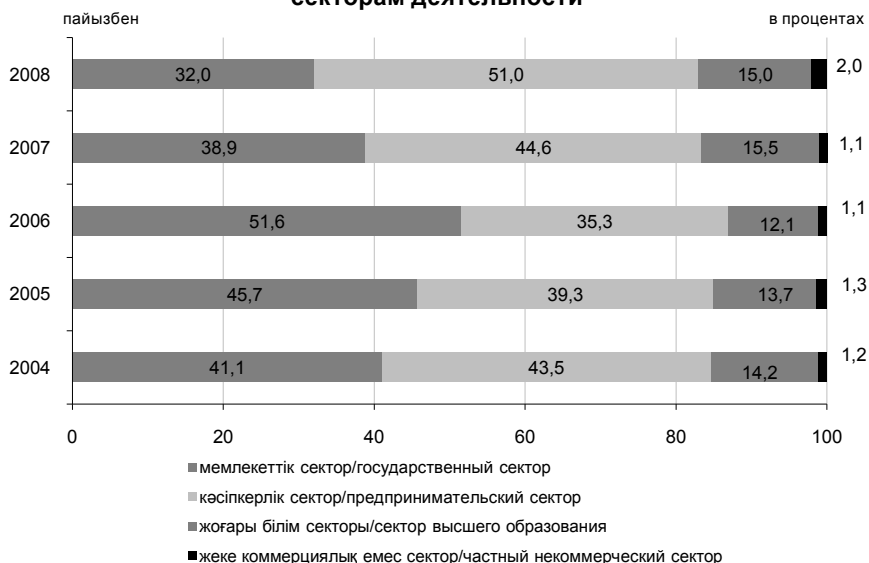
Қаржыландыру көздері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы Структура внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования

5.6 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности

	млн. теңге					млн. тенге
	2004	2005	2006	2007	2008	
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	14 579,8	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік	5 985,2	9 840,4	12 798,2	10 427,0	11 180,6	государственный
кәсіпкерлік	6 348,9	8 457,3	8 746,1	11 956,5	17 646,0	предпринимательский
жоғары білім жеке	2 074,9	2 940,0	2 989,8	4 167,0	5 170,7	высшего образования
коммерциялық емес	170,8	289,7	265,7	285,0	764,3	частный некоммерческий

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних затрат на исследования и разработки по секторам деятельности

5.7 Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки по областям

	млн. тенге				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	14 579,8	21 527,4	24 799,9	26 835,5	34 761,6
Ақмола	328,5	213,6	259,2	399,3	464,7
Ақтөбе	48,3	208,0	365,9	343,4	498,1
Алматы	257,9	280,0	309,1	557,4	486,4
Атырау	1 338,5	1 921,9	1 723,8	2 079,4	2 053,2
Батыс Қазақстан	159,1	253,8	199,7	533,3	478,7
Жамбыл	146,5	246,7	520,0	486,2	1 123,3
Қарағанды	823,3	1 037,8	1 169,6	1 148,2	1 190,3
Қостанай	139,2	166,8	185,5	234,0	214,1
Қызылорда	36,8	46,8	55,5	69,9	59,5
Маңғыстау	1 593,6	1 731,8	2 263,0	2 598,0	3 425,5
Оңтүстік Қазақстан	233,2	431,1	427,2	420,3	384,9
Павлодар	21,6	243,0	174,6	228,4	258,3
Солтүстік Қазақстан	145,7	63,7	68,3	94,3	131,1
Шығыс Қазақстан	1 932,4	2 095,0	2 274,7	2 735,7	4 273,4
Астана қаласы	400,7	1 968,2	1 991,2	2 387,5	4 768,4
Алматы қаласы	6 974,5	10 619,2	12 812,6	12 520,2	14 951,7

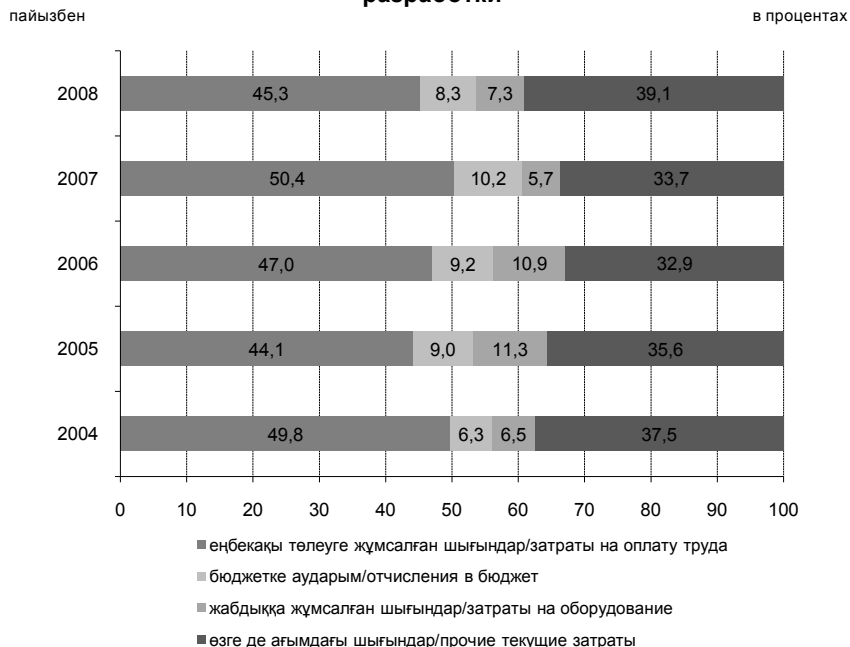
5.8 Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар

Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат

	млн. тенге					млн. тенге
	2004	2005	2006	2007	2008	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	13 863,3	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
еңбекақы төлеуге жұмсалған шығындар	6 902,1	8 841,6	10 925,1	12 963,4	15 251,5	затраты на оплату труда
бюджетке аударым жабдыққа жұмсалған шығындар	867,9	1 800,4	2 144,2	2 627,8	2 799,5	отчисления в бюджет
өзге ағымдағы шығындар	895,7	2 262,5	2 520,9	1 483,3	2 457,1	затраты на оборудование
	5 197,6	7 131,5	7 645,8	8 663,0	13 177,8	прочие текущие затраты

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы

Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

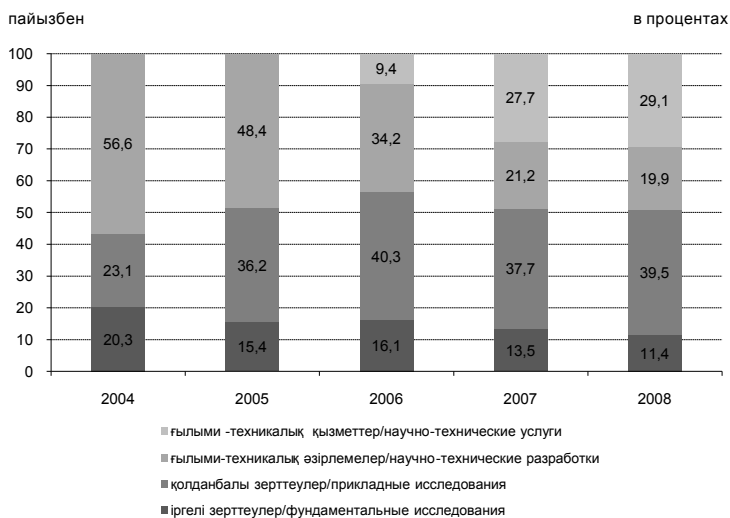
5.9 Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар

Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ

млн. теңге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. теңге
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы соның ішінде:	13 863,3	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	Внутренние текущие затраты, всего
іргелі зерттеулер қолданбалы зерттеулер ғылыми-техникалық әзірлемелер ғылыми-техникалық қызметтер	2 810,1 3 206,9 7 846,3 ...	3 089,8 7 249,0 9 697,2 ...	3 744,4 9 354,3 7 944,0 2 193,3	3 468,1 9 692,2 5 454,8 7 122,4	3 846,5 13 320,2 6 704,9 9 814,3	в том числе: фундаментальные исследования прикладные исследования научно-технические разработки научно-технические услуги

Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар құрылымы

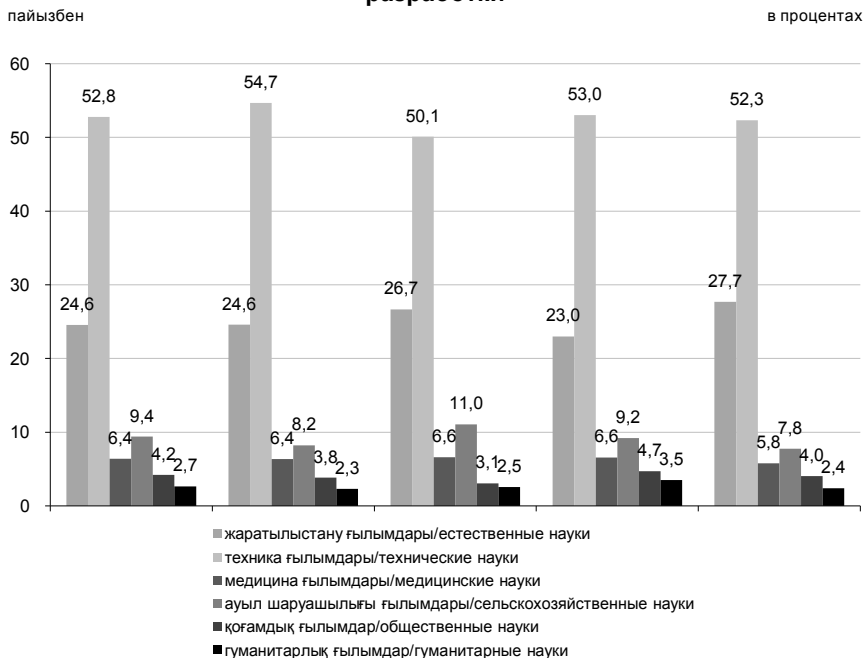
Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки по видам работ

5.10 Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки

млн. тенге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. тенге
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	13 863,3	20 036,0	23 236,0	25 737,5	33 685,9	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
жаратылыс тану	3 405,3	4 924,3	6 193,1	5 916,9	9 333,2	естественные
техника	7 317,1	10 957,8	11 638,7	13 643,5	17 626,4	технические
медицина	888,7	1 275,5	1 536,1	1 692,0	1 939,4	медицинские
ауыл шаруашылығы	1 301,8	1 648,4	2 567,3	2 369,7	2 620,2	сельскохозяйственные
қоғамдық	582,9	767,5	710,6	1 208,7	1 360,0	общественные
гуманитарлық	367,5	462,5	590,2	906,7	806,7	гуманитарные

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

5.11 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары

Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок

млн. тенге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. тенге
Күрделі қаржы шығындары, барлығы	716,5	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	Капитальные затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
жер учаскелері мен үйлер	51,9	436,8	537,2	285,4	127,2	земельные участки и здания
жабдықтарды сатып алу	579,8	926,4	895,1	494,8	797,3	приобретение оборудования
зияткерлік меншікке өтінім ресімдеуге, құқықты қолдауға және сатып алуға жұмсалған шығындар	24,7	138,0	9,2	затраты на оформление заявки, поддержание и приобретение прав на интеллектуальную собственность
өзге күрделі қаржы шығындары	84,8	128,2	106,9	179,8	142	прочие капитальные затраты

5.12 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары
Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности

млн. тенге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. тенге
Күрделі қаржы шығындары, барлығы	716,5	1 491,4	1 563,9	1 098,0	1 075,7	Капитальные затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік	187,8	812,1	948,8	353,4	145,8	государственный
кәсіпкерлік	90,9	358,7	495,6	648,8	854,6	предпринимательский
жоғары білім жеке коммерциялық емес	434,2	316,6	117,0	88,8	73,3	высшего образования
	3,6	4,0	2,5	7,0	2,0	частный некоммерческий

5.13 Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы
Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками

тенге						тенге
	2004	2005	2006	2007	2008	
Экономикалық қызмет түрлері бойынша:						По виду экономической деятельности:
Зерттеулер мен әзірлемелер	34 946	41 512	51 400	64 108	81 810	Исследования и разработки
Жоғары білім	25 534	30 312	36 007	45 557	50 877	Высшее образование

6. ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР МЕН ӘЗІРЛЕМЕЛЕРДІҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК

6.1 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні* Динамика подачи заявок на охраняемые документы по объектам промышленной собственности*

бірлік	2004	2005	2006	2007	2008	единиц
Өнертабысқа өтінімдер берілді	1 867	1 626	1 557	1 838	1 668	Подано заявок на изобретения
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 756	1 523	1 433	1 644	1 474	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	111	103	124	194	194	иностранными заявителями
Пайдалы модельдерге патент беруге өтінімдер берілді	67	74	114	106	82	Подано заявок на выдачу патентов на полезные модели
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	44	58	76	60	40	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	23	16	38	46	42	иностранными заявителями
Өнеркәсіптік үлгілерге қорғау құжаттарын беруге өтінімдер берілді	153	155	304	245	201	Подано заявок на выдачу охраняемых документов на промышленные образцы
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	118	121	209	116	117	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	35	34	95	129	84	иностранными заявителями
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларын тіркеуге өтінімдер берілді	3 958	3 313	4 102	3 911	4 107	Подано заявок на регистрацию товарных знаков и знаков обслуживания
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	2 976	1 811	2 193	2 047	1 809	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	982	1 502	1 909	1 864	2 298	иностранными заявителями
Селекциялық жетістіктерге патент беруге өтінімдер берілді:	3	85	41	75	179	Подано заявок на выдачу патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:						в том числе:

	2004	2005	2006	2007	2008	
Жануарлар						
тұқымдарына	3	14	6	17	32	Породы животных
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	3	14	6	17	32	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	иностранными заявителями
Өсімдік сорттары	...	71	35	58	147	Сорта растений
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	...	70	30	58	145	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	...	1	5	...	2	иностранными заявителями

6.2 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу*
Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*

бірлік	2004	2005	2006	2007	2008	единиц
Өнертабысқа қорғау құжаттары берілді	1 542	1 672	1 671	1 009	1 755	Выдано охранных документов на изобретения
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 415	1 536	1 530	923	1 612	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	127	136	141	86	143	иностранным заявителям
Пайдалы модельдерге патенттер берілді	38	45	59	52	110	Выдано патентов на полезные модели
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	34	28	39	42	56	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	4	17	20	10	54	иностранным заявителям
Өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжаттары берілді	126	91	109	206	84	Выдано охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	100	61	59	126	38	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	26	30	50	80	46	иностранным заявителям
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларына куәлік берілді	1 164	2 226	2 215	1 793	3 432	Выдано свидетельств на товарные знаки и знаки обслуживания
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	707	1 415	1 364	794	1 459	национальным заявителям

Жалғасы

Продолжение

	2004	2005	2006	2007	2008	
шетелдік өтініш берушілер	457	811	851	999	1 973	иностраннным заявителям
Селекциялық жетістіктерге патенттер берілді:	3	...	43	11	1	Выдано патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:						в том числе:
Жануарлар тұқымдарына соның ішінде:	3	9	1	Породы животных в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	9	1	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	иностраннным заявителям
Өсімдік сорттары соның ішінде:	43	2	...	Сорта растений в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	43	2	...	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	иностраннным заявителям

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан

6.3 Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған ұйымдар саны Количество организаций, создавших новые технологии и объекты техники

бірлік	единиц					
	2004	2005	2006	2007	2008	
Қазақстан Республикасы	98	129	135	135	124	
Ақмола	1	3	7	3	1	
Ақтөбе	6	3	4	3	4	
Алматы	4	12	5	8	3	
Атырау	1	
Батыс Қазақстан	1	4	4	3	3	
Жамбыл	2	4	4	5	4	
Қарағанды	6	6	7	6	6	
Қостанай	4	4	9	10	8	
Қызылорда	3	4	3	2	2	
Маңғыстау	1	1	1	1	1	
Оңтүстік Қазақстан	4	16	17	17	16	
Павлодар	6	3	4	3	6	
Солтүстік Қазақстан	3	3	2	1	...	
Шығыс Қазақстан	14	11	12	12	7	
Астана қаласы	...	3	4	3	4	
Алматы қаласы	42	52	52	58	59	

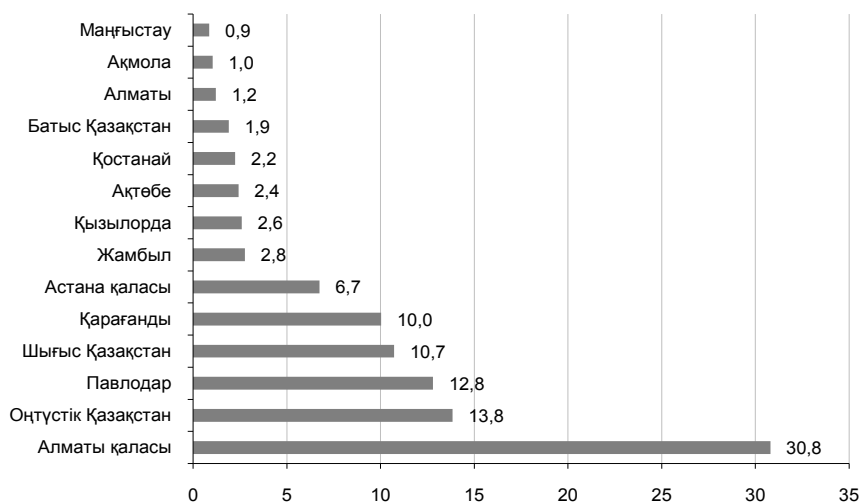
6.4 Құрылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество созданных новых технологий и объектов техники

бірлік	единиц				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	355	577	665	506	578
Ақмола	2	8	11	5	6
Ақтөбе	18	10	11	11	14
Алматы	4	16	5	8	7
Атырау	1
Батыс Қазақстан	2	4	8	6	11
Жамбыл	2	12	17	18	16
Қарағанды	12	31	31	39	58
Қостанай	6	6	16	20	13
Қызылорда	8	9	7	7	15
Маңғыстау	1	1	8	5	5
Оңтүстік Қазақстан	25	61	109	83	80
Павлодар	24	47	49	61	74
Солтүстік Қазақстан	3	3	2	1	...
Шығыс Қазақстан	51	67	68	51	62
Астана қаласы	...	5	9	24	39
Алматы қаласы	196	297	314	167	178

2008 жылы жаңа технологиялар мен техника объектілерінің бөлінуі Распределение новых технологий и объектов техники в 2008 году

пайызбен

в процентах

6.5 Жаңа технология мен техника объектілерін пайдаланған ұйымдар саны
Количество организаций, использующих новые технологии и объекты техники

бірлік	единиц				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	58	133	127	110	84
Ақмола	1	8	12	12	1
Ақтөбе	2	14	20	21	16
Алматы	1	12	9	3	1
Атырау	1	3	3	1	...
Батыс Қазақстан	1	5	3	3	2
Жамбыл	1	1	...	2	...
Қарағанды	6	9	5	6	7
Қостанай	2	7	9	9	7
Қызылорда	1	1
Маңғыстау	2	6	8	7	3
Оңтүстік Қазақстан	2	8	9	6	4
Павлодар	2	5	4	3	5
Солтүстік Қазақстан	2	3	1	1	...
Шығыс Қазақстан	7	6	5	3	7
Астана қаласы	...	2	3	3	5
Алматы қаласы	27	43	36	30	26

6.6 Пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны
Количество использованных новых технологий и объектов техники

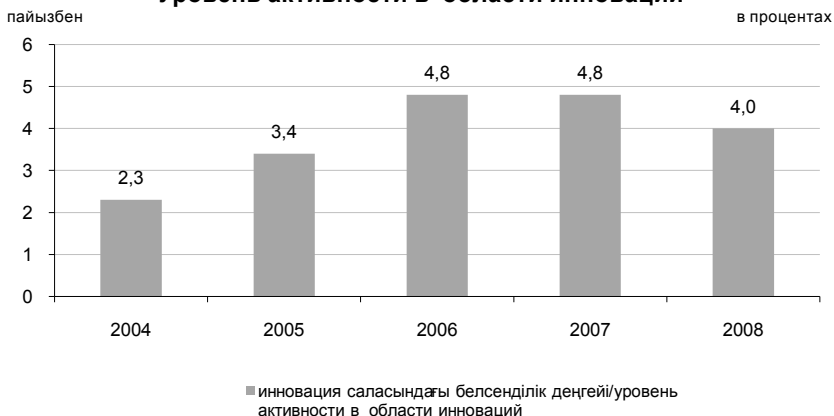
бірлік	единиц				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	244	210	255	196	245
Ақмола	2	15	16	17	6
Ақтөбе	2	17	27	30	32
Алматы	1	13	17	6	6
Атырау	1	3	5	2	...
Батыс Қазақстан	2	5	6	4	4
Жамбыл	1	1	...	3	...
Қарағанды	21	20	16	10	15
Қостанай	5	9	9	10	11
Қызылорда	3	1
Маңғыстау	2	6	16	13	4
Оңтүстік Қазақстан	2	13	13	10	4
Павлодар	3	11	4	4	23
Солтүстік Қазақстан	2	3	1	1	...
Шығыс Қазақстан	24	9	22	34	66
Астана қаласы	...	2	6	7	9
Алматы қаласы	173	82	97	45	65

7. ИННОВАЦИЯЛАР ИННОВАЦИИ

7.1 Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий

	2004	2005	2006	2007	2008	
Респонденттер саны, барлығы	8 022	10 392	10 591	10 889	11 172	Количество респондентов, всего
одан:						из них:
инновациясы бар инновация саласындағы	184	352	505	526	447	имеющие инновации
белсенділік деңгейі, %	2,3	3,4	4,8	4,8	4,0	уровень активности в области инноваций, %
инновациясы жоқ инновация саласындағы енжарлық деңгейі, %	7 838	10 040	10 086	10 363	10 725	не имеющие инновации
Инновациялық өнімдерінің ЖІӨ-дегі үлесі, %	97,7	96,6	95,2	95,2	96,0	уровень пассивности в области инноваций, %
Инновациялық өнімдер өнеркәсіп өндірісінің көлеміндегі үлесі, %	1,27	1,58	1,53	1,19	0,69	Доля инновационной продукции в ВВП, %
Ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелердің саны ондағы: қызметкерлердің тізімдік саны, адам	463	677	724	763	745	Доля инновационной продукции в общем объеме промышленного производства, %
	6 332	9 542	11 472	9 375	10 781	Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений в них:
						списочная численность работников, человек

Инновация саласындағы белсенділік деңгейі
Уровень активности в области инноваций

7.2 2008 жылы өнім өңдеуші кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі
Инновационная активность предприятий обрабатывающей продукции за 2008 год

	Респондентер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласындағы енjarлық деңгейі, %	
		инновациясы бар	инновациясы жоқ			
		в том числе				
	Количество респондентов, всего	имеющие инновации	не имеющие инновации	Уровень активности в области инноваций, %	Уровень пассивности в области инноваций, %	
Қазақстан Республикасы одан:	11 172	447	10 725	4,0	96,0	Республика Казахстан
Өңдеу өнеркәсібі соның ішінде:	5 870	208	5 662	3,5	96,5	из них: Обрабатывающая промышленность в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	1 099	41	1 058	3,7	96,3	Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	358	4	354	1,1	98,9	Текстильная и швейная промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқ киім өндіру	31	2	29	6,5	93,5	Производство кожи, изделий из кожи и производство обуви

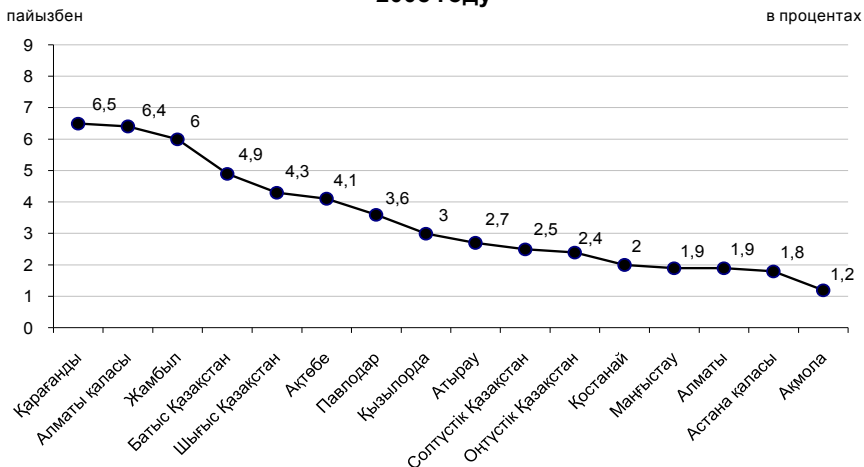
	Респондентер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласындағы енjarлық деңгейі, %
		инновациясы бар	инновациясы жоқ		
	Количество респондентов, всего	в том числе		Уровень активности в области инноваций, %	Уровень пассивности в области инноваций, %
		имеющие инновации	не имеющие инновации		
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	175	4	171	2,3	97,7
Обработка древесины и производство изделий из дерева					
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі; баспа ісі	1 234	10	1 224	0,8	99,2
Целлюлозно-бумажная промышленность; издательское дело					
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	22	6	16	27,3	72,7
Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов					
Химия өнеркәсібі	212	26	186	12,3	87,7
Химическая промышленность					
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	478	14	464	2,9	97,1
Производство резиновых и пластмассовых изделий					
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	566	20	546	3,5	96,5
Производство прочих неметаллических минеральных продуктов					
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	508	24	484	4,7	95,3
Металлургия промышленность и производство готовых металлических изделий					
Машиналар мен жабдықтар өндіру	406	24	382	5,9	94,1
Производство машин и оборудования					
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	285	19	266	6,7	93,3
Производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования					
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	144	7	137	4,9	95,1
Производство транспортных средств и оборудования					
Өнеркәсіптің өзге салалары	352	7	345	2,0	98,0
Прочие отрасли промышленности					

**7.3 Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі
Инновационная активность предприятий**

	Респонденттер саны, барлығы							Одан							
	Количество респондентов, всего							инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны				инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %			
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан	8 022	10 392	10 591	10 889	11 172	184	362	505	526	447	2,3	3,4	4,8	4,8	4,0
Республикасы	466	542	555	575	579	1	8	12	12	7	0,2	1,5	2,2	2,1	1,2
Ақмола	308	368	384	430	442	10	17	23	24	18	3,2	4,6	6,0	5,6	4,1
Алматы	578	673	699	763	752	10	15	20	16	14	1,7	2,2	2,9	2,1	1,9
Атырау	204	300	282	296	328	1	3	22	11	9	0,5	1,0	7,8	3,7	2,7
Батыс Қазақстан	248	312	329	246	265	5	7	7	12	13	2,0	2,2	2,1	4,9	4,9
Жамбыл	328	332	351	363	385	9	19	23	32	23	2,7	5,7	6,6	8,8	6,0
Қарағанды	715	934	894	981	986	30	42	57	60	64	4,2	4,5	6,4	6,1	6,5
Қостанай	429	552	574	652	643	5	8	11	16	13	1,2	1,4	1,9	2,5	2,0
Қызылорда	225	245	255	252	270	3	3	6	6	8	1,2	1,2	2,4	2,4	3,0
Мамыстау	179	402	402	517	515	8	10	13	12	10	4,5	2,5	3,2	2,3	1,9
Оңтүстік Қазақстан	592	684	688	690	694	8	16	17	19	17	1,4	2,3	2,5	2,8	2,4
Павлодар	675	581	541	542	530	23	16	39	44	19	3,4	2,8	7,2	8,1	3,6
Солтүстік Қазақстан	351	430	389	410	404	5	8	8	9	10	1,4	1,9	2,1	2,2	2,5
Шығыс Қазақстан	714	892	920	989	954	20	37	63	55	41	2,8	4,1	6,8	5,6	4,3
Астана қаласы	264	725	717	732	833	1	11	20	22	15	0,4	1,5	2,8	3,0	1,8
Алматы қаласы	1 746	2 420	2 611	2 451	2 592	45	132	164	176	166	2,6	5,5	6,3	7,2	6,4

2008 жылы облыстар бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі

Уровень инновационной активности предприятий по областям в 2008 году

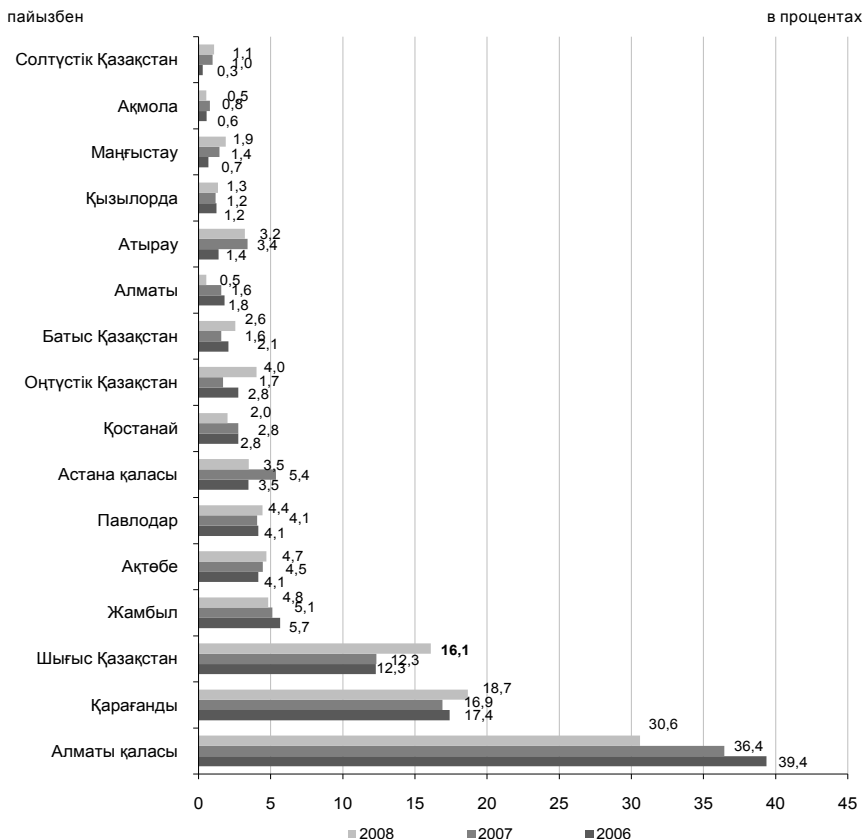
7.4 Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер

Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях

	Ғылыми - зерттеу, жобалау - конструкторлық бөлімшелердің саны, бірлік					олардағы				
						қызметкерлердің тізімдік саны, адам				
	Количество научно - исследовательских, проектно - конструкторских подразделений, единиц					в них				
	2004	2005	2006	2007	2008	списочная численность работников, человек				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	463	677	724	763	745	6 332	9 542	11 472	9 375	10 781
Ақмола	...	3	4	6	4	...	48	71	78	37
Ақтөбе	19	33	30	34	35	248	319	255	261	282
Алматы	8	3	13	12	4	140	95	133	127	105
Атырау	1	8	10	26	24	9	370	456	221	186
Батыс Қазақстан	13	15	15	12	19	160	182	285	225	227
Жамбыл	14	39	41	39	36	194	319	328	287	304
Қарағанды	134	140	126	129	139	1 529	1 518	1 839	1 809	1 627
Қостанай	11	15	20	21	15	97	120	184	200	162
Қызылорда	8	9	9	9	10	48	49	37	52	54
Маңғыстау	...	5	5	11	14	...	137	117	345	577
Оңтүстік Қазақстан	21	25	20	13	30	395	322	398	502	424

	Ғылыми - зерттеу, жобалау - конструкторлық бөлімшелердің саны, бірлік					олардағы				
						қызметкерлердің тізімдік саны, адам				
	Количество научно - исследовательских, проектно - конструкторских подразделений, единиц					в них				
						списочная численность работников, человек				
2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	
Павлодар	30	29	30	31	33	400	446	393	453	441
Солтүстік Қазақстан	2	1	2	7	8	30	64	196	172	195
Шығыс Қазақстан	55	53	89	94	120	1 099	1 695	2 587	1 696	2 570
Астана қаласы	1	3	25	41	26	10	39	289	462	673
Алматы қаласы	146	296	285	278	228	1 973	3 819	3 904	2 485	2 917

Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау- конструкторлық бөлімшелердің саны
Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений на предприятиях

7.5 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі

Инновационная активность предприятий по формам собственности

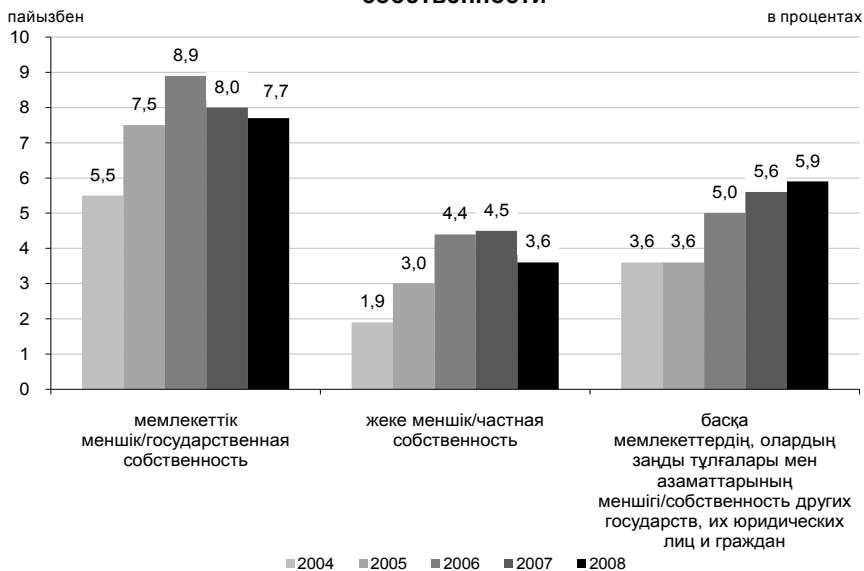
	Кәсіпорындардың жалпы саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі, %	
	Общее число предприятий, единиц	Количество инновационно - активных предприятий, единиц	Доля инновационно - активных предприятий, %	
2004				
Барлығы	8 022	184	2,3	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	669	37	5,5	государственная собственность частная собственность
жеке меншік	7 101	138	1,9	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	252	9	3,6	
2005				
Барлығы	10 392	352	3,4	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	861	65	7,5	государственная собственность частная собственность
жеке меншік	9 141	273	3,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	390	14	3,6	
2006				
Барлығы	10 591	505	4,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	802	71	8,9	государственная собственность частная собственность
жеке меншік	9 330	411	4,4	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	459	23	5,0	
2007				
Барлығы	10 889	526	4,8	Всего

Жалғасы

Продолжение

	Кәсіпорындардың жалпы саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі, %	
	Общее число предприятий, единиц	Количество инновационно - активных предприятий, единиц	Доля инновационно - активных предприятий, %	
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	763	61	8,0	государственная
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	9 643	438	4,5	частная
	483	27	5,6	собственность
		2008		других
Барлығы	11 172	447	4,0	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	728	56	7,7	государственная
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	9 938	361	3,6	частная
	506	30	5,9	собственность
				других
				государств, их
				юридических лиц
				и граждан

Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі Доля инновационно-активных предприятий по формам собственности

7.6 Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен	в процентах					
	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	100	100	100	100	100	Всего
соның ішінде сатып алу нысандары бойынша:						в том числе по формам приобретения:
пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілерді, өнертабыстарды, пайдалану патентіне, лицензиясына құқық	9,4	12,3	20,5	5,4	25,1	права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім	6,7	15,2	9,1	0,7	0,7	результаты исследований и разработок
жабдықты сатып алу басқалары	0,9	2,1	1,0	0,9	2,4	ноу-хау, соглашение на передачу технологий
	64,6	58,7	52,0	41,7	55,7	покупка оборудования
	18,4	11,7	17,4	51,3	16,2	другие

7.7 Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы

Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен						в процентах
	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	100	100	100	100	100	Всего
соның ішінде тапсыру нысандары бойынша:						в том числе по формам передачи:
өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, тиімді үлгілерді пайдалану патентіне, лицензиясына құқық	1,7	10,3	2,7	3,3	38,9	права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім	39,5	78,0	72,3	17,9	52,8	результаты исследований и разработок
жабдықтарды сату басқалары	0,2 57,8 0,8	1,2 5,5 5,0	0,5 11,8 12,7	0,1 1,2 77,5		ноу-хау, соглашение на ... передачу технологий продажа оборудования другие

7.8 Инновациялық өнім көлемі

Объем инновационной продукции

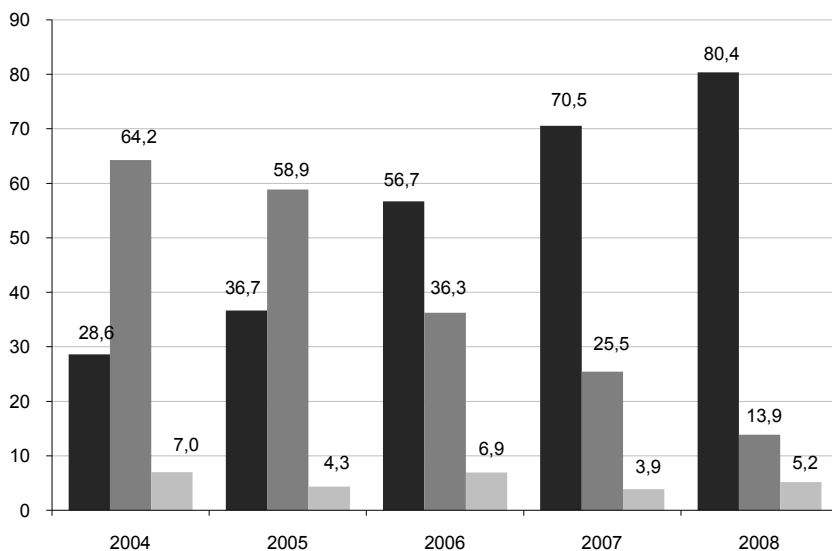
млн. теңге						млн. тенге
	2004	2005	2006	2007	2008	
Инновациялық өнімнің көлемі, барлығы	74 718,5	120 408,3	156 039,8	152 500,6	111 531,1	Объем инновационной продукции, всего
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	48 076,0	65 686,1	81 149,9	82 841,6	60 655,7	за пределы Республики Казахстан
одан өткізілген: Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	8 900,9	17 384,6	23 244,3	25 872,8	6 604,7	из них в страны СНГ
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	21 384,7	44 133,1	88 416,5	107 585,8	89 650,3	реализовано: Продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям
одан өткізілген: Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	9 700,9	16 669,0	35 721,5	49 993,9	58 631,6	за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	4 413,4	10 161,8	16 593,3	15 667,0	5 910,5	из них в страны СНГ

	2004	2005	2006	2007	2008	
Жетілдіруге ұшыраған өнімдер Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	48 004,1	70 870,1	56 570,1	38 818,0	15 492,4	Продукция, подвергавшаяся усовершенствованию за пределы Республики Казахстан из них в страны СНГ
Өзге инновациялық өнімдер Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	36 508,2	46 362,1	40 898,6	31 217,8	1 160,3	Прочая инновационная продукция за пределы Республики Казахстан из них в страны СНГ
	2 710,9	5 413,8	3 740,2	8 732,3	694,1	
	5 329,7	5 231,2	10 835,5	5 936,5	5 474,9	
	1 866,9	2 655,0	4 529,8	1 630,0	315,6	
	1 776,6	1 809,0	2 910,8	1 473,5	...	

Инновациялық өнімдердің құрылымы Структура инновационной продукции

пайызбен

в процентах

■ қайта енгізілген немесе едәуір технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер/продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям

■ жетілдіруге ұшыраған өнімдер/продукция, подвергавшаяся усовершенствованию

■ өзге де инновациялық өнімдер/прочая инновационная продукция

7.9 Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера

млн. тенге	2004	2005	2006	2007	2008	млн. тенге
Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер, барлығы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	1 917,4	5 866,7	6 431,1	7 512,5	18 240,4	Оказано услуг инновационного характера, всего за пределы Республики Казахстан из них в страны СНГ
	90,7	328,0	236,1	1 992,8	1 795,0	
	18,6	9,3	8,0	132,8	276,6	

7.10 Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме производства промышленных предприятий

пайызбен	2004	2005	2006	2007	2008	в процентах
Қазақстан Республикасы	2,1	2,4	2,4	2,1	1,3	
Ақмола	...	10,1	36,5	35,8	4,0	
Ақтөбе	3,2	0,3	1,3	2,0	1,8	
Алматы	0,9	5,0	5,8	3,5	...	
Атырау	...	0,0	0,2	...	0,1	
Батыс Қазақстан	1,8	0,2	0,4	0,3	0,4	
Жамбыл	1,6	2,0	1,5	2,7	5,1	
Қарағанды	8,0	11,7	6,4	4,8	1,9	
Қостанай	0,1	0,1	0,6	0,7	1,3	
Қызылорда	...	0,0	
Маңғыстау	0,7	1,1	0,6	0,7	0,4	
Оңтүстік Қазақстан	4,0	4,3	4,5	1,8	0,8	
Павлодар	3,3	3,5	0,3	0,5	6,9	
Солтүстік Қазақстан	1,0	4,8	6,4	2,2	5,5	
Шығыс Қазақстан	2,2	5,0	3,6	5,6	1,1	
Астана қаласы	...	4,1	2,3	
Алматы қаласы	1,7	3,0	2,4	2,0	2,2	

7.11 Өнеркәсіп кәсіпорындарының 2008 жылғы экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі
Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий в 2008 году

млн. теңге

млн. тенге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
		в том числе			
Реализовано инновационной продукции, всего	продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Барлығы	110 617,7	89 650,3	15 492,4	5 474,9	Всего
Кен өндіру өнеркәсібі соның ішінде:					Горнодобывающая промышленность в том числе:
Отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіру	46,0	...	28,7	17,2	Добыча топливно-энергетических полезных ископаемых
Кен өндіру өнеркәсібі, отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіруден басқа	10 718,1	10 614,1	...	104,0	Горнодобывающая промышленность, кроме добычи топливно-энергетических полезных ископаемых
Өңдеу өнеркәсібі соның ішінде:	98 137,3	77 319,9	15 463,6	5 353,8	Обработывающая промышленность в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	7 548,9	3 648,1	3 176,7	724,1	Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	250,3	210,3	40,0	...	Текстильная и швейная промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқкиім өндіру	150,7	150,7	Производство кожи, изделий из кожи и производство обуви
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	417,3	17,2	400,1	...	Обработка древесины и производство изделий из дерева

Жалғасы

Продолжение

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі; баспа ісі	1 389,9	155,4	1 233,8	0,7	Целлюлозно-бумажная промышленность; издательское дело
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	4 629,7	4 580,7	49,0	...	Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов
Химия өнеркәсібі	14 134,3	14 074,2	59,8	0,3	Химическая промышленность
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	3 660,9	3 505,9	14,1	141,0	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	3 810,2	3 270,4	539,8	...	Производство прочих неметаллических минеральных продуктов
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	48 694,6	37 284,4	7 006,5	4 403,6	Металлургическая промышленность и производство готовых металлических изделий
Машиналар мен жабдықтар өндіру	5 348,3	4 541,7	751,5	55,1	Производство машин и оборудования
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	4 400,0	4 124,1	249,3	26,6	Производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	2 997,7	1 581,7	1 416,0	...	Производство транспортных средств и оборудования
Өнеркәсіптің өзге салалары	704,5	175,1	527,0	2,4	Прочие отрасли промышленности
Электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	1 716,3	1 716,3	Производство и распределение электроэнергии, газа и воды

7.12 2008 жылы өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдері көлемінің бөлінуі
Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям в 2008 году

млн. теңге

млн. теңге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде		
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе		
		продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция
Қазақстан Республикасы	110 617,7	89 650,3	15 492,4	5 474,9
Ақмола	4 316,9	4 316,5	0,4	...
Ақтөбе	14 056,9	13 562,1	477,6	17,2
Алматы	0,3	0,3
Атырау	1 598,4	1 598,4
Батыс Қазақстан	390,6	299,8	35,7	55,1
Жамбыл	6 094,3	5 949,1	144,5	0,7
Қарағанды	16 473,8	9 479,7	6 994,1	...
Қостанай	4 084,0	3 846,2	237,7	...
Кызылорда	12,7	12,7
Маңғыстау	5 002,9	5 002,9
Оңтүстік Қазақстан	1 451,4	496,4	753,0	202,1
Павлодар	38 060,2	33 608,4	...	4 451,8
Солтүстік Қазақстан	3 228,6	2 803,3	425,3	...
Шығыс Қазақстан	5 118,2	2 732,2	1 781,6	604,5
Астана қаласы	13,2	13,2
Алматы қаласы	10 715,4	5 929,6	4 642,4	143,4

7.13 2008 жылы өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі
Распределение реализованной инновационной
продукции в 2008 году

пайызбен

в процентах

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
				продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию
Распределение инновационной продукции в общем объеме производства промышленных предприятий	в том числе				
Қазақстан Республикасы	1,3	1,0	0,2	0,1	Республика Казахстан
одан:					из них:
Өңдеу өнеркәсібі	3,3	2,6	0,5	0,2	Обрабатывающая промышленность
соның ішінде:					в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	1,3	0,7	0,6	0,1	Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	1,2	1,0	0,2	...	Текстильная и швейная ... промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқ киім өндіру	4,0	4,0	Производство кожи, изделий из кожи и производство обуви
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	4,0	0,2	3,9	...	Обработка древесины и производство изделий из дерева
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі; баспа ісі	2,1	0,2	1,8	...	Целлюлозно-бумажная промышленность; издательское дело
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	4,4	4,3	Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов
Химия өнеркәсібі	13,1	13,0	0,1	...	Химическая промышленность

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	6,4	6,1	...	0,2	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	2,0	1,7	0,3	...	Производство прочих неметаллических минеральных продуктов
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	3,2	2,4	0,5	0,3	Металлургическая промышленность и производство готовых металлических изделий
Машиналар мен жабдықтар өндіру	5,0	4,3	0,7	0,1	Производство машин и оборудования
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	6,8	6,4	0,4	...	Производство электро-оборудования, электронного и оптического оборудования
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	3,3	1,7	1,5	...	Производство транспортных средств и оборудования
Өнеркәсіптің өзге салалары	1,1	0,3	0,8	...	Прочие отрасли промышленности

7.14 Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы
Структура затрат на технологические инновации

млн. теңге

млн. тенге

	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	35 360,3	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1	Всего
соның ішінде:						в том числе:

Жалғасы	2004	2005	2006	2007	2008	Продолжение
жаңа өнімдерді, қызмет көрсетуді және оларды өндіру әдісін (табыстау), жаңа өндірістік процестерді зерттеу және әзірлеу	4 957,9	12 907,5	13 718,2	6 307,9	17 800,5	исследование и разработка новых продуктов, услуг и методов их производства (передачи), новых производственных процессов
технологиялық инновациямен байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алу	16 005,8	39 810,1	40 423,8	58 083,1	74 089,5	приобретение машин и оборудования, связанных с технологическими инновациями
жаңа технологияларды сатып алу одан:	1 700,1	2 107,6	1 827,0	1 214,5	2 973,0	приобретение новых технологий из них:
өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді пайдалануға лицензиясы, патент алу құқығы	162,1	179,3	533,7	29,4	15,9	права на патенты, лицензии на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей
бағдарламалық құралдарды сатып алу	292,8	1 477,4	1 224,8	795,7	706,4	приобретение программных средств
өндірістік жобалау, жаңа өнімдерді шығаруға арналған өндірісті дайындаудың басқа түрлері, жаңа қызмет көрсету немесе оларды өндіру (табыстау) әдісін енгізу	694,4	4 900,9	1 500,3	4 194,2	11 553,1	производственное проектирование, другие виды подготовки производства для выпуска новых продуктов, внедрения новых услуг или методов их производства (передачи)
инновациялармен байланысты персоналды оқыту және дайындау	109,3	580,4	155,5	106,7	666,5	обучение и подготовка персонала, связанного с инновациями
маркетингтік зерттеулер	115,4	351,7	288,0	189,5	125,7	маркетинговые исследования
технологиялық инновацияға жұмсалған өзге шығындар	11 484,5	4 953,4	20 848,3	12 631,8	5 545,4	прочие затраты на технологические инновации

7.15 Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары
Затраты на технологические инновации предприятий по областям

млн. теңге	млн. тенге				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	35 360,3	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1
Ақмола	27,8	2 011,7	2 152,2	1 688,8	129,0
Ақтөбе	2 081,3	5 681,6	4 705,3	14 047,3	9 398,0
Алматы	128,4	1 900,1	1 391,9	1 222,7	26,7
Атырау	0,9	895,4	5 336,1	311,1	180,7
Батыс Қазақстан	306,2	298,7	354,2	2 341,0	1 328,0
Жамбыл	864,3	1 744,7	1 746,6	1 752,9	2 367,4
Қарағанды	4 785,5	21 454,4	21 065,9	10 912,0	19 165,3
Қостанай	304,1	351,0	2 298,4	5 810,2	1 632,3
Қызылорда	24,6	35,6	200,4	190,0	333,3
Маңғыстау	12 653,4	8 012,1	2 651,8	933,4	7 614,3
Оңтүстік Қазақстан	965,1	2 148,6	2 427,7	2 603,7	1 367,9
Павлодар	4 865,1	375,8	1 405,7	24 568,5	20 368,5
Солтүстік Қазақстан	139,0	34,8	13 811,5	72,9	1 320,3
Шығыс Қазақстан	3 801,0	7 464,4	6 760,1	9 449,6	37 133,6
Астана қаласы	638,0	5 395,0	4 867,2	1 021,1	1 668,9
Алматы қаласы	3 775,6	9 285,1	8 811,0	6 598,1	9 425,9

7.16 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, меншік нысандары бойынша
Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности

млн. теңге	млн. тенге				
	2004	2005	2006	2007	2008
Қазақстан Республикасы	35 360,3	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1
соның ішінде:					
мемлекеттік меншік	2 248,8	4 072,5	7 069,5	4 650,7	6 572,9
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	28 395,1	44 056,5	68 689,5	48 472,1	71 469,9
	4 716,4	18 959,9	4 226,9	30 400,6	35 417,3
Қазақстан Республикасы					
в том числе:					
государственная собственность					
частная собственность					
собственность других государств, их юридических лиц и граждан					

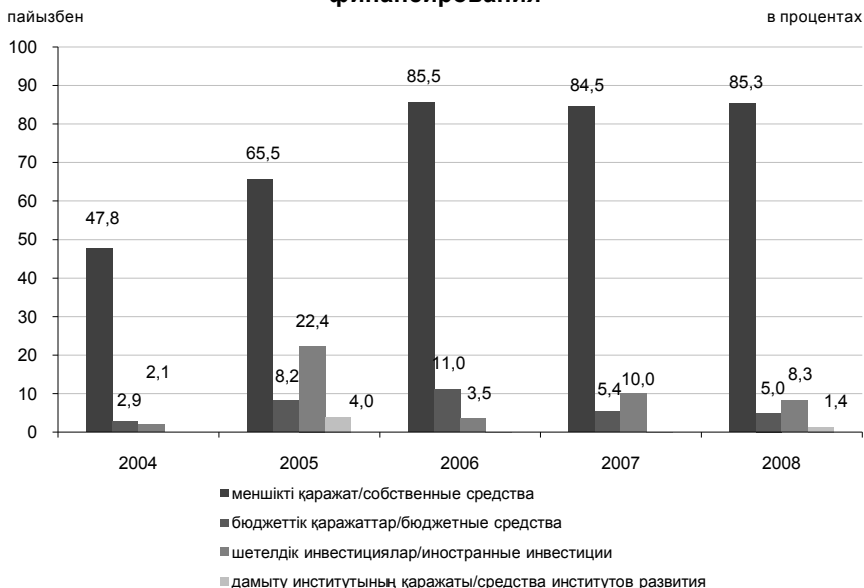
7.17 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша

Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

	млн. тенге					млн. тенге
	2004	2005	2006	2007	2008	
Барлығы	35 360,3	67 088,9	79 985,9	83 523,4	113 460,1	Всего
соның ішінде:						в том числе:
республикалық бюджет	1 905,9	5 381,8	6 478,4	4 359,7	5 613,2	республиканский бюджет
жергілікті бюджет	10,3	106,1	2 321,2	184,5	36,9	местный бюджет
меншікті қаражат	32 058,3	43 936,8	68 407,3	70 576,3	96 860,0	собственные средства
шетелдік инвестициялар	1 385,8	14 994,7	2 762,7	8 379,7	9 413,6	иностранные инвестиции
одан:						из них:
ТМД елдері	6,4	70,0	0,7	46,6	46,4	страны СНГ
дамыту институтының қаражаты	...	2 669,4	16,3	23,2	1 536,3	средства институтов развития
одан:						из них:
инновациялық гранттар	3,8	5,8	40,8	инновационные гранты

Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша

Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

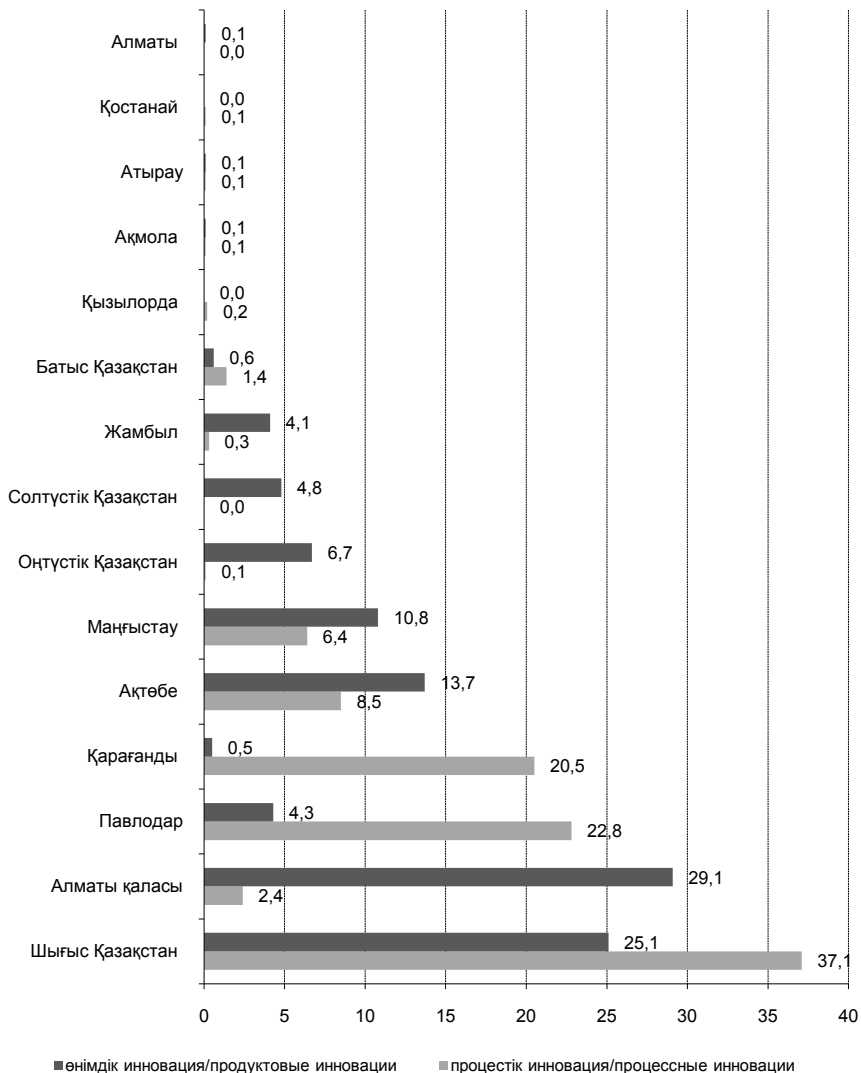
**7.18 Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар
Затраты на технологические инновации в промышленности**

млн. тенге	млн. тенге														
	Барлығы						соның ішінде								
	Бәрі						өнімдік инновация			процестік инновация					
	Всего						в том числе			процессные инновации					
2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	
Қазақстан	32 564,7	56 016,5	71 513,4	76 264,9	97 463,7	...	15 144,3	29 521,4	8 922,5	11 630,9	...	40 872,2	41 992,0	67 342,4	85 832,8
Республикасы	27,8	2 011,7	2 152,2	1 688,8	77,6	...	458,3	1 137,9	310,9	12,0	...	1 553,4	1 014,3	1 377,9	65,6
Ақмола	2 030,8	5 646,3	4 577,3	13 992,7	8 904,0	...	144,5	48,3	96,0	1 597,1	...	5 501,8	4 529,0	13 896,7	7 306,9
Ақтөбе	91,2	1 544,0	1 375,3	1 222,7	9,3	...	789,5	1 375,3	1 200,6	9,3	...	754,5	...	22,1	...
Алматы	0,9	167,5	5 221,4	208,2	73,0	...	92,5	5 066,1	31,4	14,5	...	75,0	155,3	176,8	58,5
Атырау	185,6	251,2	354,2	2 341,0	1 296,2	...	126,6	294,8	495,2	74,4	...	124,6	59,4	1 845,8	1 221,8
Батыс	810,1	1 511,9	1 381,4	1 241,3	714,2	...	119,5	263,4	611,8	472,4	...	1 392,4	1 118,0	629,5	241,8
Қазақстан	4 613,3	21 244,5	20 770,8	10 437,3	17 607,1	...	138,2	292,4	156,9	53,0	...	21 106,3	20 478,4	10 280,4	17 554,1
Жамбыл	237,4	296,8	2 232,0	5 678,0	97,6	...	51,1	170,5	264,6	4,4	...	245,7	2 061,5	5 413,4	93,2
Қарағанды	23,9	33,8	200,4	190,0	185,0	...	12,2	15,7	21,2	21,6	184,7	168,8	185,0
Қостанай	12 653,4	7 923,0	2 647,1	372,9	6 749,9	...	7 529,8	2 443,0	195,3	1 258,5	...	393,2	204,1	177,6	5 491,4
Қызылорда	826,3	2 107,1	2 030,0	2 351,5	833,9	...	128,7	47,7	927,5	773,8	...	1 978,4	1 982,3	1 424,0	60,1
Қызылорда	4 848,3	309,6	1 400,1	24 566,2	20 103,4	...	17,9	35,6	614,6	499,5	...	291,7	1 364,5	23 951,6	19 603,9
Манғыстау	115,9	1,3	13 774,7	46,9	556,4	...	1,3	13 739,8	46,9	556,4	34,9
Оңтүстік	3 360,1	5 880,8	5 284,4	7 901,2	34 777,8	...	43,4	625,6	870,8	2 921,1	...	5 837,4	4 658,8	7 030,4	31 856,7
Қазақстан	571,6	5 380,9	4 867,3	189,8	2,0	...	5 380,8	1 184,2	0,8	2,0	...	0,1	3 683,1	189,0	...
Солтүстік	2 168,1	1 706,1	3 245,1	3 836,6	5 476,4	...	110,1	2 781,2	3 078,1	3 382,5	...	1 596,0	463,9	758,5	2 093,9
Қазақстан
Шығыс
Қазақстан
Астана қаласы
Алматы қаласы

2008 жылы өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар құрылымы
Структура затрат на технологические инновации в промышленности в 2008 году

пайызбен

в процентах

Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер

Ғылым

Статистикалық деректер ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асыратын кәсіпорындар мен ұйымдарды, сондай-ақ ғылыми-техникалық жұмыстарды орындайтын жоғары оқу орындарын қамтиды. Ұйымдар қызметтің мынадай секторлары бойынша сыныпталады: мемлекеттік, кәсіпкерлік, жоғары білім, жеке коммерциялық емес. Қызмет секторлары Экономикалық ынтымақтастық пен даму ұйымдарының (ЭЫДҰ) ғылыми зерттеулері мен әзірлемелері статистикасы бойынша (Фраскати басшылығы) ресми ұсынымдарға сәйкес келтірілген.

Мемлекеттік сектор құрамына: мемлекеттік басқаруды қамтамасыз ететін және тұтастай қоғам сұранымын қанағаттандыратын министрліктер мен ведомстволардың ұйымдары; толық немесе негізінен үкімет қаржыландыратын және бақылайтын табысты емес ұйымдар жатады.

Кәсіпкерлік секторға: негізгі қызметі өнімдерді өндіру немесе сату мақсатындағы қызметпен байланысты, соның ішінде мемлекет меншігіндегі барлық ұйымдар мен кәсіпорындар; жоғарыда аталған ұйымдарға қызмет көрсететін жеке табысты емес ұйымдар кіреді.

Жоғары білім секторына: қаржыландыру көзі мен құқықтық мәртебесіне қарамастан университеттер мен жоғары оқу орындары, сондай-ақ олардың бақылауындағы немесе олармен

Краткие методологические пояснения

Наука

Статистическое обследование охватывает предприятия и организации, осуществляющие научные исследования и разработки, а также высшие учебные заведения, выполняющие научно-технические работы. Организации классифицируются по следующим секторам деятельности: государственный, п р е д п р и н и м а т е л ь с к и й , высшего образования, частный некоммерческий. Сектора деятельности приведены в соответствии с официальными рекомендациями Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР) по статистике научных исследований и разработок (Руководство Фраскати).

В состав **государственного сектора** входят: организации министерств и ведомств, обеспечивающие управление государством и удовлетворение потребностей общества в целом; неприбыльные организации, полностью или в основном финансируемые и контролируемые правительством.

Предпринимательский сектор включает: все организации и предприятия, чья основная деятельность связана с производством продукции или услуг в целях продажи, в том числе находящиеся в собственности государства; частные неприбыльные организации, обслуживающие вышеназванные организации.

В **сектор высшего образования**

қауымдастырылған ғылыми-зерттеу институттары, эксперименттік станциялар, клиникалар кіреді.

Жеке коммерциялық емес сектор пайда табуды көздемейтін жеке ұйымдардан тұрады (кәсіподақ ұйымдары, кәсіби қоғамдар, қоғамдық ұйымдар және т.б.).

Ғылым кадрлары

Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал - шығармашылық қызметі жүйелі негізде жүзеге асырылатын, ғылыми білімдердің жиынтығын көбейтуге және білімдерді қолданатын жаңа салаларды іздеуге бағытталған, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуымен байланысты тікелей қызмет көрсетумен айналысатын адамдар жиынтығы. Зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар (жоғары оқу орындарының тиісті бөлімшелері, өнеркәсіп кәсіпорындары мен басқалары) қызметкерлерінің тізімдік құрамы ретінде ескеріледі.

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрамында төрт санат ерекшеленеді: зерттеушілер, техниктер, көмекші персонал және өзге персонал.

Зерттеушілер – ғылыми зерттеулермен және әзірлемелермен кәсіби айналысатын және жаңа білімді, өнімдерді, әдістер мен жүйелерді құруды, сондай-ақ көрсетілген қызмет түрлерін басқаруды тікелей жүзеге асыратын мамандар. Зерттеушілердің әдетте жоғары кәсіби білімі болады.

входят: университеты и другие высшие учебные заведения, независимо от источников финансирования и правового статуса, а также находящиеся под их контролем либо ассоциированные с ними научно-исследовательские институты, экспериментальные станции, клиники.

Частный некоммерческий сектор состоит из частных организаций, не ставящих своей целью получение прибыли (профсоюзные организации, профессиональные общества, общественные организации и т.д.).

Кадры науки
Персонал, **занятый исследованиями и разработками** - совокупность лиц, чья творческая деятельность, осуществляемая на систематической основе, направлена на увеличение суммы научных знаний и поиск новых областей применения этих знаний, а также занятых оказанием прямых услуг, связанных с выполнением исследований и разработок. Персонал, занятый исследованиями и разработками, учитывается как списочный состав работников организаций (соответствующих подразделений высших учебных заведений, промышленных предприятий и др.), выполняющих исследования и разработки.

В составе персонала, занятого исследованиями и разработками, выделяются четыре категории: исследователи, техники, вспомогательный персонал и прочий персонал.

Исследователи – специалисты, профессионально занимающиеся научными исследованиями и

Техниктер – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге қатысатын, әдетте зерттеушілердің басшылығымен техникалық қызметтерді орындайтын қызметкерлер.

Көмекші персонал – зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге байланысты қосалқы қызмет атқаратын қызметкерлер: жоспарлы-экономикалық, қаржылық бөлімшелердің, патенттік қызметтердің, ғылыми-техникалық ақпараттар бөлімшелерінің, ғылыми-техникалық кітапханалардың қызметкерлері; монтаж, жөндеу, қызмет көрсету және ғылыми жабдықтар мен приборларды жөндеуді жүзеге асыратын жұмысшылар; тәжірибелік (эксперименттік) өндірістің жұмысшылары; жоғары және орта кәсіби білімі жоқ зертханашылар.

Өзге қызметкерлерге бухгалтерия, кадр қызметі, кеңсе, материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімшелерінің қызметкерлері және т.б. қызметкерлер жатады.

Бөлімде қызметкерлер саны жыл соңына келтіріледі.

Материалдық-техникалық база

Ғылыми ұйымдардың балансына кіретін және олардың негізгі қызмет процесінде пайдаланылатын **зерттеулер мен әзірлемелердің негізгі құралдарына** үйлер мен ғимараттар, беріліс құрылғылары, машиналар, жабдық соның ішінде тәжірибелік-эксперименттік қондырғылар, ғылыми приборлар, автоматтандыру құралдары мен есептеу техникасы, көлік құралдары, аспап, инвентарь және басқалары

разработками и непосредственно осуществляющие создание новых знаний, продуктов, процессов, методов и систем, а также управление указанными видами деятельности. Исследователи обычно имеют высшее профессиональное образование.

Техники – работники, которые участвуют в проведении научных исследований и разработок, выполняя технические функции, как правило, под руководством исследователей.

Вспомогательный персонал – работники, выполняющие вспомогательные функции, связанные с проведением исследований и разработок: работники планово-экономических, финансовых подразделений, патентных служб, подразделений научно-технической информации, научно-технических библиотек; рабочие, осуществляющие монтаж, наладку, обслуживание и ремонт научного оборудования и приборов; рабочие опытных (экспериментальных) производств; лаборанты, не имеющие высшего и среднего профессионального образования.

Прочие работники включают работников бухгалтерии, кадровой службы, канцелярии, подразделений материально-технического обеспечения и т.д.

Численность работников в разделе приводится на конец года.

Материально-техническая база **Основные средства научных исследований и разработок**, состоящие на баланс научных организаций и используемые в процессе их основной деятельности, включают здания и сооружения,

жатады.

Материалдық негізгі құрал-жабдықтар – ақшалай емес активтер, материалдық-заттай нысаны бар, жылжымайтын мүлікті қоса (жер, үйлер, ғимараттар мен жерге байланысты басқа объектілер), субъектілер тауарлар мен қызметтерді өндіру немесе жеткізу үшін, субъектілерге жалға беру үшін немесе әкімшілік мақсаттар үшін және бір жылдан астам уақытта пайдаланылады деп болжанатын машиналар мен жабдықтар.

Материалдық емес активтер – «сезілмейтін құндылық» берілген және кәсіпорынға ұзақ мерзім бойы немесе тұрақты қосымша табыс әкелетін активтер. Материалдық емес активтерге тауарлардың шығарылған орны тіркелген тауарлық белгілер, гудвилл, «ноу-хау», лицензиялар, зияткерлік меншік, ұйымдастыру шығыстары, табиғи ресурстарды пайдалану құқығы, өндірістік ақпараттарды пайдалану құқығы, бағдарламалық қамтамасыз ету және басқалары жатады.

Негізгі капиталға инвестициялар – бұл үйлер мен ғимараттарға; машиналар мен жабдықтарға; малға; өсімдікке; пайдалы қазбаларды барлауға; компьютерлік және бағдарламалық қамтамасыз етуге; әдеби және көркем шығармалардың түпнұсқасына; жаңа ақпаратқа; арнаулы білімге; өндірісте пайдаланылуы біріктермен шектелетін салым.

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру

передаточные устройства, машины, оборудование, в том числе опытно-экспериментальные установки, научные приборы, средства автоматизации и вычислительную технику, транспортные средства, инструмент, инвентарь и др.

Материальные основные средства – неденежные активы, имеющие материально-вещественную форму, включая недвижимость (земля, здания, сооружения и другие объекты, связанные с землей), машины и оборудование, которые используются субъектом для производства или поставки товаров и услуг, для сдачи в аренду другим субъектам либо для административных целей и которые предполагается использовать в течение более чем одного года.

Нематериальные активы – активы, наделенные «неосязаемой ценностью» и приносящие предпринятию дополнительный доход в течение длительного времени или постоянно. К нематериальным активам относят товарные знаки, зарегистрированные места происхождения товаров, гудвилл, «ноу-хау», лицензии, интеллектуальную собственность, организационные расходы, право на пользование природными ресурсами, право на использование производственной информации, программное обеспечение и другие.

Инвестиции в основной капитал – это вложения в здания и сооружения; машины и оборудование; скот; насаждения; разведку полезных ископаемых; компьютерное и программное обеспечение; оригиналы литературных и

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуына жұмсалған ақшалай түрдегі нақты шығыстар.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар ішкі және сыртқы болып бөлінеді.

Ішкі шығындар есепті жыл ішінде кәсіпорындардың өз күшімен орындалады, олар өз кезегінде ағымдағы және күрделі шығындарға бөлінеді. Жұмыс түрлері бойынша іргелі, қолданбалы зерттеулер, әзірлемелер болып топтастырылады.

Сыртқы шығындар – есеп берген ұйымдардың шарттары бойынша тараптық ұйымдар орындаған ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің құны.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер – ғылыми білімнің жиынын көбейту және оларды тәжірибеде қолдануға жаңа салалар іздеу мақсатында жүйелілік негізде жүзеге асырылатын ғылыми қызмет.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер құрамына іргелі, қолданбалы зерттеулер мен ғылыми-техникалық әзірлемелер кіреді.

Іргелі зерттеулерге жаңа білімдерді пайдалануға байланысты қандай да бір нақты мақсат қоймай жаңа білім алуға бағытталған эксперименттік немесе теориялық зерттеулер жатады. Олардың нәтижесі - болжамдар, теориялар, әдістер, т.с.с. Іргелі зерттеулер алынған ғылыми нәтижелерді іс жүзінде пайдалану мүмкіндіктерін ашу үшін қолданбалы зерттеулер жүргізу туралы ұсыныс берумен, ғылыми жарияланымдар, т.с.с.

художественных произведений; новую информацию; специальные знания; использование, которых в производстве ограничивается единицами.

Выполнение научно-технических работ и финансирование науки

Затраты на научные исследования и разработки – фактические расходы в денежной форме на выполнение научных исследований и разработок.

Различают внутренние и внешние затраты на научные исследования и разработки.

Внутренние затраты выполняются собственными силами предприятия в течение отчетного года, в их составе различают текущие и капитальные затраты. Группируются по видам работ фундаментальные, прикладные исследования, разработки.

Внешние затраты – стоимость научных исследований и разработок, выполненных сторонними организациями по договорам с отчитывающейся организацией.

Научные исследования и разработки - научная деятельность, осуществляемая на систематической основе, с целью увеличения суммы научных знаний и поиска новых областей их практического применения.

В состав научных исследований и разработок включаются фундаментальные, прикладные исследования и научно-технические разработки.

К **фундаментальным исследованиям** относятся экспериментальные или теоретические исследования, направленные на получение новых знаний без какой-либо

жасаумен аяқталуы мүмкін.

Қолданбалы зерттеулер дегеніміз – нақты түпнұсқа міндеттерді шешу мақсатында жаңа білімдер алуға бағытталған жаңа маңызды жұмыстар. Қолданбалы зерттеу іргелі зерттеулердің нәтижелерін пайдаланудың мүмкін болатын жолдарын, бұрын қалыптасқан проблемаларды шешудің жаңа әдістерін анықтайды.

Ғылыми-техникалық әзірлемелерге зерттеулер және/немесе практикалық тәжірибе нәтижесінде алынған бар білімге негізделген, және жаңа материалдарды, өнімдерді, процестерді, құрылғыларды, қызмет көрсетуді, жүйелерді немесе әдістерді құруға бағытталған жүйелік жұмыстар жатады. Бұл жұмыстар сондай-ақ бар объектілерді елеулі жетілдіруге бағытталуы мүмкін.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелігі

Өнеркәсіптік меншік – авторлық құқығы қорғалатын әдебиет пен өнер шығармаларынан басқа зияткерлік меншіктің жеке түрі.

Өнертабыс – техникалық проблемаларды шешу мақсатында білімді жүйелендірудің мүмкін болатын түрлерінің бірі, жазбаша түрде алдын ала патентпен және патент түрінде тіркеледі. Құрылғы, әдіс, зат, микроағза, өсімдіктер мен жануарлар клеткаларының тегі, сондай-ақ олардың жаңа мақсаттар бойынша қолдану өнертабыс объектілері бола алады. Өнертабысқа құқықтық қорғау беріледі, егер ол жаңа, өнертабыстық деңгейі (яғни айқын болып табылмаса) бар

конкретной цели, связанной с использованием этих знаний. Их результат – гипотезы, теории, методы и т.п. Фундаментальные исследования могут завершаться рекомендациями о проведении прикладных исследований для выявления возможностей практического использования полученных научных результатов, научными публикациями и т.д.

Прикладные исследования представляют собой оригинальные работы, направленные на получение новых знаний с целью решения конкретных практических задач. Прикладные исследования определяют возможные пути использования результатов фундаментальных исследований, новые методы решения ранее сформулированных проблем.

К научно-техническим разработкам относятся систематические работы, которые основаны на существующих знаниях, полученных в результате исследований и/или практического опыта, и направлены на создание новых материалов, продуктов, процессов, устройств, услуг, систем или методов. Эти работы могут быть также направлены на значительное усовершенствование уже имеющихся объектов.

Результативность научных исследований и разработок

Промышленная собственность – частный вид интеллектуальной собственности, за исключением произведений литературы и искусства, которые охраняются авторским правом.

Изобретение – один из возможных вариантов систематизации знаний с целью решения технической

және өнеркәсіпте қолданылатын болса. Қазақстанда өнертабысқа құқық заңмен қорғалады және Қазақстан Республикасының алдын ала патентімен және Қазақстан Республикасының патентімен куәландырылады.

Қазақстан Республикасының алдын ала патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның қолданылуы ұзартылуы мүмкін, бірақ ол үш жылдан аспауы керек.

Қазақстан Республикасының патенті мәні бойынша сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 20 жыл бойы күшін сақтайды.

Өндіріс құрал-жабдықтары мен тұтыну заттарын, сондай-ақ олардың құрамдас бөліктерін конструкциялық орындау **пайдалы модельдерге** жатады.

Егер пайдалы модель жаңа және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді.

Пайдалы модельге берілетін Қазақстан Республикасының патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның ұзарту мүмкіндігі бар, бірақ 3 жылдан аспауы керек.

Өнеркәсіптік үлгі – жаңа және сыртқы түрінің елеулі ерекшелікті шешімі бар, оның техникалық және эстетикалық ерекшеліктерінің бірлігі жетілетін бұйым.

Өнеркәсіптік үлгіге бұйымның сыртқы түрін айқындайтын көркемдік-конструкторлық шешім жатады. Өнеркәсіптік үлгіге Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді, егер ол жаңа, бірегей және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса.

проблемы, фиксируется в письменной форме в виде предпатента и патента. Объектами изобретения могут являться устройства, способ, вещество, штамм микроорганизма, клеток растений и животных, а также их применение по новому назначению. Изобретению предоставляется правовая охрана, если оно является новым, имеет изобретательский уровень (т.е. не является очевидным) и промышленно применимо. В Казахстане право на изобретение охраняется законом и удостоверяется предварительным патентом Республики Казахстан и патентом Республики Казахстан.

Предварительный патент Республики Казахстан выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на три года.

Патент Республики Казахстан выдается после проведения экспертизы по существу и действует в течение 20 лет.

Полезная модель – конструктивное выполнение средств производства и предметов потребления, а также составных частей.

Полезной модели предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если она является новой и промышленно применимой.

Патент Республики Казахстан на полезную модель выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на 3 года.

Промышленный образец – новое и обладающее

Өнеркәсіптік үлгіге беретін Қазақстан Республикасының алдын ала патенті 5 жыл бойы күшін сақтайды. Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік үлгіге беретін патенті 10 жыл бойы күшін сақтайды. Өнеркәсіптік үлгіге беретін патенттің қолданылуы ұзартылады, бірақ ол 5 жылдан аспауы керек.

Тауар таңбасы (сондай-ақ қызмет көрсету таңбасы) – бұл бір өндірушілердің тауарлары және/немесе қызметтерін басқа өндірушілердің біртектес тауарлары және/немесе қызметтерінен ажырату үшін пайдаланылатын тіркелген белгі.

Белгіленген тәртіпте тіркелген тауар таңбасы оны пайдалануға толық құқық береді.

Тауар таңбасы ретінде сөздік, кестелік, құрастырылмалы, көлемді, сондай-ақ дыбыстық белгі тіркелуі мүмкін. Тауар таңбасын тіркеу үшін жекелеген заңмен сараптама жасалғаннан кейін белгіленген нысанда өтінім беруі керек, бір жыл өткен соң таңба Мемлекеттік тізілімге енгізіледі және иесіне оның ерекше құқығын куәландыратын куәлік беріледі.

Қазақстан Республикасының тауар таңбасына берілетін куәлігі өтінім берген сәттен бастап 10 жыл бойы күшін сақтайды және оның қолданылу мерзімі әр кезде 10 жылға ұзартылуы мүмкін.

Инновациялар

Инновациялық қызмет – жаңаға идеяларды түрлендіруге байланысты қызмет түрі немесе рынокқа енгізілген жетілдірілген өнім; практикалық қызметте

существенными отличиями решение внешнего вида изделия, в котором достигается единство его технических и эстетических свойств.

К промышленным образцам относятся художественно-конструкторское решение изделия, определяющее его внешний вид. Промышленному образцу предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если он является новым, оригинальным и промышленно применимым.

Предварительный патент Республики Казахстан на промышленный образец действует в течение 5 лет. Патент Республики Казахстан на промышленный образец действует в течение 10 лет. Действие патента на промышленный образец продлевается, но не более чем на 5 лет.

Товарный знак (а также знак обслуживания) – это зарегистрированное обозначение, используемое для отличия товаров и/или услуг одних производителей от однородных товаров и/или услуг других производителей.

Зарегистрированный в установленном порядке товарный знак позволяет получить исключительное право на его использование.

В качестве товарного знака может быть зарегистрировано словесное, графическое, комбинированное, объемное, а также звуковое обозначение. Для регистрации товарного знака необходимо подавать заявку по установленной форме, после проведения определенной законом экспертизы по истечении года знак вносится в Государственный реестр и владельцу выдается

пайдаланылған жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процесс; әлеуметтік қызметтерге жаңа тәсіл. Жиынтығында инновацияға әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды.

Технологиялық инновациялар деп әзірлеменен, сондай-ақ инновацияны енгізумен байланысты ұйымдар қызметі түсіндіріледі. Көбіне өнеркәсіпте - технологиялық жаңа өнімдер мен процестер, сондай-ақ өнімдер мен процестердегі елеулі технологиялық жетілдірулер; қызмет көрсету салаларында – технологиялық жаңа немесе елеулі жетілдірілген қызметтер немесе қызмет өндірудің (табыстаудың) жетілдірілген тәсілдері.

Технологиялық жаңа өнім – бұл технологиялық сипаттамалары (функционалдық белгілері, конструкциялық орындалуы, қосымша операциялар, сондай-ақ қолданылатын материалдар мен компоненттер құрамы) немесе шамаланған пайдаланылуы негізіндегі жаңа, не осыған ұқсас бұрын шығарылған өнімдерден елеулі айырмашылығы бар өнім. Мұндай инновациялар негізіндегі жаңа технологияларда немесе бар технологиялардың жаңа пайдалануға сәйкес келуі немесе зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесін пайдалануда негізделуі мүмкін.

Технологиялық жетілдірілген өнім – бұл, сапалық сипаттамаларды жақсартуға, ең жоғары тиімді компоненттерді немесе материалдарды, бір немесе одан көп техникалық қосалқы жүйелерді

свидетельство, удостоверяющее его исключительное право.

Свидетельство Республики Казахстан на товарный знак действует в течение 10 лет с момента подачи заявки, и срок его действия может продлеваться каждый раз на период 10 лет.

Инновации

Инновационная деятельность – вид деятельности, связанный с трансформацией идей в новый или усовершенствованный продукт, внедренный на рынке; в новый или усовершенствованный технологический процесс, использованный в практической деятельности; новый подход к социальным услугам. Предполагает комплекс научно-технических, организационных, финансовых и коммерческих мероприятий, которые в совокупности приводят к инновациям.

Под технологическими инновациями подразумевается деятельность организации, связанная как с разработкой, так и с внедрением инноваций. В частности, в промышленности – технологически новых продуктов и процессов, а также значительных технологических усовершенствований в продуктах и процессах; в отраслях сферы услуг – технологически новых или значительно усовершенствованных услуг и новых или усовершенствованных способов производства (передачи) услуг.

Технологический новый продукт – это продукт, чьи технологические характеристики (функциональные признаки, конструктивное выполнение,

жартылай өзгертуді (кешенді өнім үшін) пайдалану арқылы өндірістің экономикалық тиімділігін арттыруға арналған қолда бар өнім.

Инновациялық өнім – түрлі дәрежеде технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнім. Мына бұйымдарды қамтиды:

1) жаңа (қайта енгізілген) – радикалдық өнімдік инновация;

2) жетілдірілген бұйымдар;

3) жаңа немесе өндірістің елеулі жетілдірілген әдістерінде құрылған бұйымдар - өзге де инновациялық өнімдер.

Инновациялық белсенді кәсіпорындар – кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі, яғни қандай да бір инновациялық қызмет түрлерімен қамтылған инновациялық-белсенді кәсіпорындар сандарының зерттелетін кәсіпорындардың жалпы санына қатынасы ретінде анықталады.

Өнеркәсіпте инновацияның екі түрін бөліп қарастырады: өнімдік инновация және процестік инновация.

Өнімдік инновацияға технологиялық жаңа және технологиялық жетілдірілген өнімдерді әзірлеу және енгізу кіреді.

Процестік инновацияға технологиялық жаңа немесе өнімдерді табыстау әдістерін қоса технологиялық едәуір жетілдірілген өндірістік әдістерді әзірлеу және енгізу кіреді. Мұндай инновациялар жаңа өндірістік жабдықты, өндірістік процесті ұйымдастырудың жаңа әдістерін немесе олардың жиынтықтарын пайдалануда, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелер нәтижелерін

дополнительные операции, а также состав применяемых материалов и компонентов) или предполагаемое использование принципиально новые, либо существенно отличаются от аналогичных ранее производимых продуктов. Такие инновации могут быть основаны на принципиально новых технологиях, либо на сочетании существующих технологий в новом использовании, либо на использовании результатов исследований и разработок.

Технологически усовершенствованный продукт

– это существующий продукт, для которого улучшаются качественные характеристики, повышается экономическая эффективность производства путем использования более высокоэффективных компонентов или материалов, частичного изменения одной или более технических подсистем (для комплексной продукции).

Инновационная продукция

– продукция, подвергавшаяся технологическим изменениям разной степени. Охватывает изделия:

1) новые (вновь внедренные) – радикальная продуктовая инновация;

2) изделия, подвергавшиеся усовершенствованию;

3) изделия, основанные на новых или значительно усовершенствованных методах производства - прочая инновационная продукция.

Инновационная активность предприятий – уровень инновационной активности предприятий

предприятий определяется как отношение количества инновационно-активных

пайдалануда негізделуі мүмкін.

Әдетте мұндай инновациялар өндірістің тиімділігін арттыруға немесе кәсіпорындарда бар өнімдерді табыстауға бағытталған, бірақ кәдімгі өндірістік тәсілдерді пайдалана отырып өндіруге немесе жеткізуге келмейтін технологиялық жаңа немесе жетілдірілген өнімдерді өндіруге немесе жеткізуге арналуы мүмкін.

Өнеркәсіпте технологиялық инновацияға мынадай өзгерістер жатпайды:

өнімдердегі (түсінде, сәнінде және т.б.) эстетикалық өзгерістер;

оның конструкциялық орындалуын өзгеріссіз қалдыратын, осы немесе басқа өнімнің параметріне, құрамына, құнына жеткілікті елеулі әсер етпейтін елеусіз техникалық немесе өнімнің сыртқы өзгерісі, сондай-ақ оған енетін материалдар мен компоненттер.

Инновацияға жұмсалған шығындар кәсіпорындар ауқымында орындалатын инновациялық қызметтердің әр түрлі түрлерінің жүзеге асуымен байланысты ақшалай түрдегі нақты шығыстар. Жалпы шығындар құрамына ағымдағы және күрделі шығындар ескеріледі. Инновациялық қызмет түріне қарай, жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар бөліп көрсетіледі;

- з а т т а н д ы р ы л м а ғ а н технологияларды - өнертабыстарды пайдалануға лицензияларды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді, патенттерге құқықты,

предприятий, т.е. занятых какими-либо видами инновационной деятельности, к общему числу обследуемых предприятий.

В промышленности различают два типа инноваций: продуктовые инновации и процессные инновации.

Продуктовые инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых и технологически усовершенствованных продуктов.

Процессные инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых или технологически значительно усовершенствованных производственных методов, включая методы передачи продуктов. Инновации такого рода могут быть основаны на использовании нового производственного оборудования, новых методов организации производственного процесса или их совокупности, а также на использовании результатов исследований и разработок. Такие инновации нацелены, как правило, на повышение эффективности производства или передачи уже существующей на предприятии продукции, но могут предназначаться также и для производства и поставки, технологически новых или усовершенствованных продуктов, которые не могут быть произведены, или поставлены, с использованием обычных производственных методов.

В промышленности к технологическим инновациям не относят следующие изменения:

эстетические изменения в продуктах (в цвете, декоре и т.п.); незначительные технические или внешние изменения в продукте,

патентсіз лицензияларды, технологиялық мазмұндағы қызметтерді сатып алуға жұмсалған шығындар;

- өндірістік жобалауға жұмсалған шығындар;

аспаптық дайындыққа, өндірісті ұйымдастыруға және іске қосуға; жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты дайындыққа және қайта дайындыққа жұмсалған шығындар;

- жаңа немесе жетілдірілген өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындар;

- жаңа өнімдерді рынокқа шығару бойынша маркетингтік зерттеулерге жұмсалған шығындар.

оставляющие неизменным его конструктивное исполнение, не оказывающие достаточно заметного влияния на параметры, свойства, стоимость того или иного изделия, а также входящих в него материалов и компонентов.

Затраты на инновации – фактические расходы в денежном выражении, связанные с осуществлением различных видов инновационной деятельности, выполняемой в масштабе предприятия. В составе общих затрат учитываются текущие и капитальные затраты. В зависимости от вида инновационной деятельности выделяются - затраты на научные исследования и разработки, связанные с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение неовещественных технологий – лицензий на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей, прав на патенты, беспатентных лицензий, услуг технологического содержания;

- затраты на производственное проектирование;

- затраты на инструментальную подготовку, организацию и пуск производства; на подготовку и переподготовку в связи с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение машин и оборудования, связанные с внедрением новых или усовершенствованных продуктов и технологических процессов;

- затраты на маркетинговые исследования по выпуску новых продуктов на рынок.

Қазақстанның ғылымы және инновациялық қызметі / Статистикалық жинақ /
Астана, 2009
Наука и инновационная деятельность Казахстана / Статистический сборник /
Астана, 2009

Жауапты шығарушы: Қызмет көрсету статистикасы департаменті
Департамент директоры З.Р.Якупова
Орындаушылар: С.Қ. Нұқышева
Ж.М. Шәріпова
Тел. (87172) 749328

Ответственные за выпуск: Департамент статистики услуг
Директор Департамента З.Р. Якупова
Исполнители: С.К. Нукушева
Ж.М. Шарипова
Тел. (87172) 749328

Көлемі: _____ЕБТ
Объем: _____УПЛ

Таралымы: 500 дана
Тираж: 500 экз.

Компьютерлік беттеген «_____» ЖШС
Компьютерная верстка ТОО «_____»